

๖59. 29374

๗ 726 ๗

๙. 3

การศึกษาสภาพและปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ปริทัศน์พนธ์

ของ

กฤษกร เลิศสุวิริยะกุล

23 ส.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

196055

การศึกษาสภาพและปัญหาทางประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

บทคัดย่อ

ของ

กุลธร เลิศสุริยะกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหางานประชาสัมพันธ์ของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน ตามลักษณะงานประชาสัมพันธ์ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จัดดำเนินการ
4 งาน คือ งานรวบรวมข้อมูล งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานโสตทัศนูปกรณ์ และงาน
กิจกรรม โดยศึกษาจากผู้บริหารจำนวน 68 คน และบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 476 คน
รวม 544 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสอบถาม
แบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
และ F-test ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการปฏิบัติงานด้านโสตทัศนูปกรณ์เพียงด้านเดียวที่มีระดับการปฏิบัติงาน
ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่า งานกิจกรรมมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีปัญหางานประชาสัมพันธ์ในระดับมาก 5 เรื่อง
ได้แก่ ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ บุคลากรที่
รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์
ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี
อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย ตามลำดับ
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหา
ของงานประชาสัมพันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาปัญหา
รายข้อกลับพบว่า ปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือไม่
สะดวกต่อการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้อง
กับภารกิจที่ปฏิบัติ และวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย
เป็นปัญหาที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY ON CURRENT CONDITION AND PROBLEMS CONCERNING PUBLIC
RELATIONS WORK OF THE PROVINCIAL NON-FORMAL EDUCATION CENTERS

AN ABSTRACT

BY

KULTHORN LERDSURIYAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 1995

This study was aimed to compare the current condition and problems of public relations work of different-sized construction of Provincial Non-Formal Education Centres. The public relations work of Provincial NFE Centres under the Department of Non-Formal Education was organized into 4 types, collecting data, production and distribution of informations, audio-visual and implementation of activities. The sampling groups of this study were 68 administrators and 476 personnel from various sections totaling 544 persons. The instruments used for this study consisted of estimated ratio questionnaire and open-ended questionnaire. The Statistics of this study were Mean ($\bar{X}$), Standard Diviation (S.D.) and F-test.

The results of this study revealed as follows:

1. Provincial NFE Centres organized entire public relations work in high level except that the audio-visual activity was organized in low level. The Mean ($\bar{X}$) of entire public relations work found in high level was implementation of the activities.

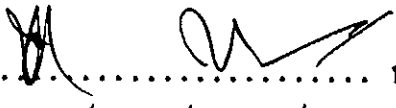
2. Five major problems of public relations work gradually found in high level were lack of qualified personnel on public relations knowledge, inadequate and unrelatated budget allocation for public relations work, inadequate equiptment and materials for public relations work and incomplete as well as uneffective condition of equipment and materials for public relations work.

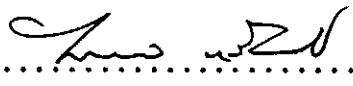
3. Provincial NFE Centres of small, medium and large-sized

construction had entire problems which were significantly different at .05 level. The findings of problems by separated issues were found that the administrative structure of public relations work in Provincial NFE Centres was not appropriate to and inconvenient in organizing the activities, the budget allocation for public relations work was relevant and unrelated to work performance and existing equipment as well as materials for public relations work were incomplete and in out-of-date conditions, the problems of which were significantly different at .05 level.

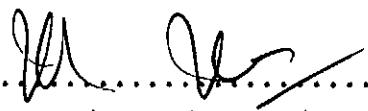
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

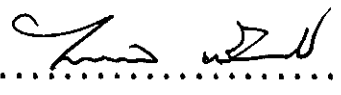
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ทวีบูรณ์ หอมเอ็น)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพาณิชย์)

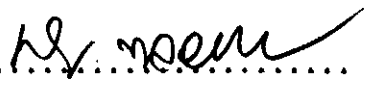
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ทวีบูรณ์ หอมเอ็น)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพาณิชย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่...๙...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิต การจัดทำปริญญานิพนธ์จะสำเร็จลุล่วงลงได้ไม่เพียงแต่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความวิริยะ อุตสาหะของผู้จัดทำเองเท่านั้น การช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจจากผู้เกี่ยวข้องและบุคคลรอบข้างถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างมากที่มีผลต่อความสำเร็จของปริญญานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปรึกษา ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ทวีบุรณ หอมเย็น และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูง

ในระหว่างการดำเนินการจัดทำปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ ดร.ทองอยู่ แก้วไทรยะ รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ศึกษาวิจัย ตลอดจนอนุเคราะห์ในการประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูลจากอาจารย์สุชาดา ปภาพจน์ ตลอดจนท่านอาจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ในฐานะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์มากมายต่อการปรับปรุงให้ปริญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ความดีและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากผลงานปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดามารดา ผู้ให้ชีวิตและพลัง ครู อาจารย์ ผู้ให้สติปัญญา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้องค์ประกอบสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

กุลธร เลิศสุริยะกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของการประชาสัมพันธ์.....	11
ความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	12
หลักการประชาสัมพันธ์.....	14
ทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร.....	15
วิธีดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....	17
กลุ่มประชาชนกับการประชาสัมพันธ์.....	20
ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์.....	21
ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	21
โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	24
บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	26
บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารทั่วไปและรายละเอียดของงาน.....	26
ปัญหาและอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์.....	28

ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	29
งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์.....	31
สมมติฐานการวิจัย.....	35
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	75
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
อภิปรายผล.....	80
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	93
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	38
2	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด.....	41
3	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	42
4	คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายด้าน และโดยรวม.....	50
5	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของงาน ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายชื่อ และโดยรวม.....	51
6	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายด้าน และโดยรวม ตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	53
7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ของงานประชาสัมพันธ์ แยกตามรายชื่อและโดยรวม ตามขนาดของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	55
8	การเปรียบเทียบสภาพงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด แยกตามรายด้านและโดยรวม จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด.....	59

9	การเปรียบเทียบรายคู่ของสภาพงานประจำสัมพันธ์โดยรวม ของศูนย์การ ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด.....	61
10	การเปรียบเทียบรายคู่ของงานประจำสัมพันธ์ด้านงานผลิตและเผยแพร่ ข่าวสารของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำแนกตามขนาดของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	62
11	การเปรียบเทียบรายคู่ของงานโสตทัศนูปกรณ์ของศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัด จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	63
12	การเปรียบเทียบรายคู่ของงานประจำสัมพันธ์ด้านงานกิจกรรมของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด.....	64
13	การเปรียบเทียบปัญหาของงานประจำสัมพันธ์ แยกตามรายชื่อและโดยรวม จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	65
14	การเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประจำสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงาน จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	70
15	การเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงาน ประจำสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ จำแนกตาม ขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....	71

16 การเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี
 อยู่ในพื้นที่ไม่สมบูรณ์ และล้ำสมัย จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษา
 นอกโรงเรียนจังหวัด..... 72

17 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของศูนย์ศึกษานอก
 โรงเรียนจังหวัด และปัญหางานประชาสัมพันธ์ 4 งาน..... 73

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ดำเนินงานโดยยึดหลักการที่ว่าประชาชนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น งานการศึกษานอกโรงเรียนจึงเป็นการจัดการศึกษาเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนให้ได้ รับการศึกษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีพื้นฐานในการเรียนรู้ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งมีโอกาสนักพัฒนาทักษะและวิชาชีพตามความจำเป็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพยายามขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนอย่างกว้างขวางเพื่อเป็นการลดช่องว่างในโอกาสทางการศึกษาของประชาชน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 1-2)

ตามพระราชบัญญัติประกาศจัดตั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียน เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2522 ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ 3 ประการ คือ

1) จัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อแก้ไขการไม่รู้หนังสือ ให้การศึกษาทดแทนแก่ผู้ที่ไร้โอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียน ให้การศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้น จัดบริการส่งเสริม การอ่าน จัดนิทรรศการทางการศึกษา จัดการศึกษาทางสื่อมวลชน จัดการศึกษานอกโรงเรียนใน รูปแบบที่เหมาะสมอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ การแก้ไข ปัญหาในชีวิตประจำวัน การพัฒนาชุมชนและความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

2) วางแผน วิจัย พัฒนาฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพของงานการศึกษานอกโรงเรียน

3) ประสานงาน อุดหนุน ส่งเสริมและให้บริการเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 2)

การจัดการศึกษาที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนรับผิดชอบจัดดำเนินการ เป้าหมายหลักอยู่ที่ประชาชนที่ยังขาดโอกาสได้รับการศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกล และด้อยโอกาสต่าง ๆ เช่น คนยากจน และกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมหรือปัญหาเฉพาะ (ชาวไทยภูเขา ชาวไทยในจังหวัดชายแดน ประชาชนในแหล่งชุมชนแออัด ฯลฯ) การจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบเป้าหมายดังกล่าว กรมการศึกษานอกโรงเรียนต้องเผชิญกับความยากลำบากนานัปการ อย่างน้อยก็ต้องตอบคำถามแรกให้ได้ ก่อนว่าหากประชาชนได้รับการศึกษาแล้วจะช่วยให้พ้นจากปัญหาปากท้อง ความยากจน ความลำบากยากแค้นในชีวิตได้อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องที่เข้าใจยากสำหรับประชาชนในชนบท ปัญหาที่จะต้องเผชิญอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อยโอกาส ที่มีความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนา ที่อาจมีผลต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งต้องใช้ความรอบคอบ และระมัดระวังเป็นพิเศษ ปัญหาทำนองนี้เป็นสิ่งที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจะต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนและเสนอทางเลือกของการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดการยอมรับและสนับสนุนในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 25-26)

ดังนั้น การจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและชุมชนจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลักคือ ความเข้าใจและการยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ ย่อมต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ที่ดี ทั้งนี้ เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้องค์การและสาธารณะสามารถปรับความเข้าใจระหว่างกันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นความพยายามขององค์การที่จะแสวงหาความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ (Wilcox and Ault. 1989 : 5)

วิจิตร อาวะกุล (2526 : 5-6) ได้ชี้ให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์เป็นกรรมวิธีที่จะสร้างให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ กับประชาชนหรือระหว่างรัฐบาลกับประชาชน หรือระหว่างผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้นด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี ซึ่งจะยังผลให้เกิดความร่วมมือ เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน องค์การให้เป็นไปด้วยความราบรื่น ก้าวหน้า และมีเสถียรภาพมั่นคง การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เพื่อต้องการให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ (understanding) อย่างถูกต้อง เกิดการเรียนรู้ (learning) เพื่อให้แต่ละคนแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ดี (good behavior) และเกิดความสัมพันธ์อันดีมีความราบรื่นในการปฏิบัติงาน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (changing) อย่างมีประสิทธิภาพ (productive) ทำให้เกิดประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness)

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์จึงได้กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ แสวงหาแนวทางให้ประชาชน ชุมชน สถานศึกษา สถาบันทางศาสนา องค์การท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพิ่มขึ้น โดยมีจุดเน้นการดำเนินงาน 3 ประการ คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 7)

1. ให้มีการสำรวจและวางแผนทางการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกับองค์กร เอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา
2. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่งานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะร่วมกันจัดการศึกษานอกโรงเรียนในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
3. ให้การส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแหล่งความรู้ของชุมชน เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม ระหว่างสถาบันการศึกษาและสถาบันทางศาสนา เช่น วัด มัสยิด โบสถ์คริสต์ ตลอดจนสถาบันเอกชนโดยเฉพาะราชบุคคล มูลนิธิ สมาคม และธุรกิจ เอกชน

ภารกิจตามแนวนโยบายข้างต้น เป็นหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่าง ๆ ต้องรับผิดชอบบริหารงานประชาสัมพันธ์ ให้บังเกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความสำเร็จตามนโยบายดังกล่าวนี้ก็ขึ้นอยู่กับกำหนดยุทธศาสตร์ เทคนิค วิธี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะบุคลากรซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นกลไกที่มีบทบาทกำหนดความเป็นไปของสภาพการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด บุคลากรทุกฝ่ายทั้งในระดับผู้บริหาร และปฏิบัติการจะต้องร่วมมือ ร่วมใจ เพื่อทำหน้าที่โดยทัดเทียมกันเนื่องจาก การประชาสัมพันธ์นั้นมิได้มีความหมายแต่เพียงการแพร่ข่าวแต่อย่างเดียว หัวใจของการประชาสัมพันธ์อยู่ที่การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน หรือการจูงใจประชาชนให้เป็นประโยชน์แก่องค์การ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ละเอียดอ่อน และมีใช่เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของบุคคลทุกคนในองค์การ (เสนีย์ แสงวัง. 2525 : 21)

โดยสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน การประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยังไม่บรรลุเป้าหมายในระดับที่น่าพึงพอใจ จากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่าง ๆ พบว่า แผนงาน โครงการ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหลายแห่งยังไม่ชัดเจน บางส่วนขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจำนวนมากไม่สามารถดำเนินงานประชาสัมพันธ์ได้ทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่โดยเฉพาะจังหวัดที่มีขนาดพื้นที่กว้างใหญ่ สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้วและที่ผลิตขึ้นมีปริมาณไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนั้นยังพบว่าขาดการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งประชาชนและบุคคลภายนอกอีกด้วย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 11-30)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถที่จะพิจารณาได้ว่า การประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีประเด็นปัญหาที่น่าศึกษา เพื่อประโยชน์ในการวางแผน ปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ เพราะเหตุว่า การวิจัยสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องกับประชาสัมพันธ์ได้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มวางแผน

แผนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน ดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้ว โดยช่วยหาข้อเท็จจริง ในปัญหาที่จะเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นในการทำงานนี้ ช่วยคิดสร้างสรรค์กิจกรรมการประชาสัมพันธ์และ ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินถึงสภาพความต้องการ และปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย (อัปสรศรี พลอดเปลือว. 2533 : 201) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ดังกล่าว จำเป็น อย่างยิ่งที่จะมีการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งเป็นแนวทางที่จะได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัจจุบัน และปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา ในการวางแผน เสริมสร้างปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้สามารถ ดำเนินการได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันจะเป็นการพัฒนากระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสภาพปัจจุบัน และปัญหาทางงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามลักษณะงานประชาสัมพันธ์ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จัดดำเนินการ 4 งาน คือ

- 1.1 งานรวบรวมข้อมูล
- 1.2 งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร
- 1.3 งานโสตทัศนูปกรณ์
- 1.4 งานกิจกรรม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 73 จังหวัด ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 73 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำนวน 2,688 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,761 คน (ข้อมูลเดือนสิงหาคม 2535)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาค้นคว้า จะสุ่มจากประชากรทั้งที่เป็นผู้บริหารและปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำนวน 68 จังหวัด จังหวัดละ 8 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 544 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่

- 3.1.1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก
- 3.1.2 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลาง

3.1.3 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหางานประจำสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 4 งาน คือ

3.2.1 งานรวบรวมข้อมูล

3.2.2 งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร

3.2.3 งานโสตทัศนูปกรณ์

3.2.4 งานกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ หัวหน้าศูนย์ฯ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ฯ และผู้ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์ฯ
2. หัวหน้างานประจำสัมพันธ์ ฝ่ายบริหารทั่วไป หมายถึง ข้าราชการในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายจากผู้บริหารให้ทำหน้าที่หัวหน้างานประจำสัมพันธ์
3. หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน หมายถึง ข้าราชการในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายจากผู้บริหารให้ทำหน้าที่ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน
4. บุคลากร หมายถึง ข้าราชการในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายจากผู้บริหารให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำฝ่ายต่าง ๆ ตามโครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้แก่ ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายพัสดุ การเงินและบัญชี ฝ่ายแผนงานและโครงการ ฝ่ายพัฒนาวิชาการและบริการ ฝ่ายการศึกษาอาชีพและต่อเนื่อง ฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน และศูนย์ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ

5. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางแต่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคและในกรุงเทพมหานคร โดยให้มีชื่อจังหวัดต่อท้าย เช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา หรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ในที่นี้แบ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดออกเป็น 3 ขนาด ตามจำนวนอำเภอในเขตรับผิดชอบ

6. ขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

6.1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีอำเภอจำนวน 3-8 อำเภอ

6.2 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลาง คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีอำเภอจำนวนระหว่าง 9-14 อำเภอ

6.3 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่ คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีอำเภอจำนวน 15 อำเภอขึ้นไป

7. งานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หมายถึง ภารกิจที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้ดำเนินการโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อโน้มน้าวชักจูงให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของบทบาท หน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และมีความประสงค์ที่จะใช้บริการและร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของตนเองและชุมชน ซึ่งในที่นี้ได้แบ่งลักษณะงานออกเป็น 4 งาน คือ

7.1 งานรวบรวมข้อมูล หมายถึง ภารกิจของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่เกี่ยวกับการสำรวจ ค้นหาหาข้อมูล ข่าวสาร รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

7.2 งานผลิตเอกสารและเผยแพร่ข่าวสาร คือ ภารกิจที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นปลิว แผ่นพับ และหมายรวมถึงภารกิจที่เกี่ยวกับการให้ข่าวสารข้อมูลไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการด้วย

7.3 งานโสตทัศนูปกรณ์ หมายถึง การกิจที่เกี่ยวกับการสร้างสื่อโสตทัศนูปกรณ์ การแสวงหา การบำรุงรักษา และการให้บริการ เพื่อประโยชน์ต่องานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด

7.4 งานกิจกรรม หมายถึง การกิจที่ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้จัดทำขึ้นโดยมุ่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยการจัดประชุม อบรม สัมมนา นิทรรศการ หรือกิจกรรมพิเศษในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

8. สภาพของงานประชาสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะงานประชาสัมพันธ์ 4 งาน ที่ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้จากความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน และบุคลากรในศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

9. ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ หมายถึง ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอันเป็นสาเหตุทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 4 งาน ซึ่งได้จากความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน และบุคลากรในศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์โดยทั่วไป และเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นครปฐม ประเด็นดังต่อไปนี้

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

ความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

หลักการประชาสัมพันธ์

ทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร

วิธีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

กลุ่มประชาสัมพันธ์กับการประชาสัมพันธ์

ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์

ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารทั่วไปและรายละเอียดของงาน

ปัญหาและอุปสรรคของงานประชาสัมพันธ์

ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

คำว่า "การประชาสัมพันธ์" (Public Relation) ถ้าแปลตามตัวอักษรก็จะได้ความหมายว่า "การเกี่ยวข้องกับทุกคน" วิชาการประชาสัมพันธ์จึงเป็นวิชาที่ว่าด้วย การเกี่ยวข้องกับทุกคน หรือความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน สถาบัน กับกลุ่มประชาชนนั่นเอง (วิรัช ลภีรัตนกุล. 2532 : 4-5)

นอกจากนั้นยังมิให้ผู้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่มีความเห็นคล้ายคลึงกัน จะมีแตกต่างกันก็เป็นส่วนรายละเอียดซึ่งมีมากบ้างน้อยบ้างเท่านั้น คือ

โคแกน (Kogan. 1965 : 8-9) ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า หมายถึงหน้าที่ทางการบริหารซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการประเมินทัศนคติ และผลประโยชน์ของสาธารณชนโดยมุ่งพิจารณากระบวนการวิธีการต่าง ๆ ซึ่งบุคคลหรือองค์การได้ดำเนินการอยู่ รวมทั้งแนวการจัดโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อที่จะแสวงหาการยอมรับและความเข้าใจจากสาธารณชน

ที่ประชุมสมาคมการประชาสัมพันธ์โลก ครั้งที่ 1 ในประเทศแม็กซิโก เมื่อปี ค.ศ. 1978 ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ได้แก่...การวิเคราะห์แนวโน้มและผลต่อเนื่องที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับผู้นำในองค์การต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา หรือการจัดกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณชนโดยใช้ศิลปทางด้านวิทยาศาสตร์สังคมเพื่อการวิเคราะห์ดังกล่าว...

(Newsom and Scott. 1989 : 7)

เบอร์เนสส์ (Bernays. 1952 : 3) แสดงความคิดเห็นและให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ 3 ประการ คือ

1. เป็นการเผยแพร่ชี้แจงให้ประชาชนทราบ
2. ชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย และเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของสถาบัน
3. ประสานความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับจุดมุ่งหมาย และวิธีการดำเนินงานของสถาบัน

ชม ภูมิภาค (2526 : 3) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ คือ ความพยายามของหน่วยงานที่ได้กระทำโดยมีการวางแผนอย่างดีและปฏิบัติตามแผนนั้น เพื่อส่งสารให้กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและกิจการของหน่วยงานโดยถือว่าทัศนคติและความเข้าใจที่ดีเช่นนั้นจะทำให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ที่ต้องตรวจสอบทัศนคติหรือประชาคติเพื่อที่ปรับปรุงกิจการและนโยบายของหน่วยงาน เป็นผลดีต่อหน่วยงานและเป็นการสื่อสารและรับสารจากประชาชน ซึ่งเป็นกระบวนการสองทาง

จากความหมายของการประชาสัมพันธ์ที่กล่าวแล้วนั้น โดยสรุปการประชาสัมพันธ์น่าจะหมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มประชาชนหรือสังคมส่วนรวมต่อเนื่องกันไปโดยมีแผนและวัตถุประสงค์แน่ชัดเพื่อเสริมสร้างความเชื่อถือ และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งถือว่าเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีหน้าที่ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริมและจัดบริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนทุกรูปแบบแก่ประชาชน ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนั้นมีสภาพแตกต่างไปจากโรงเรียนโดยทั่วไป แต่โครงสร้างลักษณะงานก็เป็นงานการศึกษาเช่นเดียวกัน ดังนั้นการพิจารณาหลักการประชาสัมพันธ์จึงสอดคล้องกัน

การประชาสัมพันธ์โรงเรียน (school public relations) ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายประการ โดยมีความเห็นในสาระสำคัญต่อไปนี้ คือ

ชม ภูมิภาค (2516 : 272) มีความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นกระบวนการที่จะสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ในการทำงานแบบเป็นมิตรระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นการกระทำที่จะช่วยให้ทราบถึงเรื่องราวของโรงเรียน ทราบถึงโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน

ภิญโญ สาร (2516 : 240) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งกับประชาชน ซึ่งกลุ่มบุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องรับใช้หรือให้บริการ การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเป็นกระบวนการไม่ตรีสัมพันธ์สองทาง (two-way process) คือ โรงเรียนเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบรรดาความคิดเห็นต่าง ๆ สัมพันธ์กับประชาชนที่เกี่ยวข้อง

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 215) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อให้เกิดการประสานงาน และความร่วมมือที่ดีในการบริหารโรงเรียน

เสนีย์ แดงวัง (2525 : 274) กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์โรงเรียนว่า หมายถึง วิธีการของโรงเรียนหรือสถาบันอันมีแผนการกระทำที่ต่อเนื่องกันไป ในอันที่จะสร้างหรือทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนหรือสถาบันกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจและสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนหรือสถาบันได้ผลดีตามความมุ่งหมาย หรือแผนงานที่วางไว้

คินเดรด (อัปษรศรี พลอดเปลือว. 2533 : 17; อ้างอิงมาจาก Kindred. 1957) เชื่อว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในความต้องการและวัตถุประสงค์ของการศึกษา สนใจที่จะให้การสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น

จากความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนดังกล่าวสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นความพยายามของสถานศึกษาในการดำเนินงานอย่างมีแผนและต่อเนื่องที่จะใช้กระบวนการสื่อสารอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเข้าใจความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องอันจะนำมาซึ่งการสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อให้กิจการของสถานศึกษาบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

หลักการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องยึดถือหลักการ เพราะเหตุว่างานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข่าวสารสู่สาธารณชน นิวซัม และสก็อต (Newsom and Scott. 1989 : 4-5) ได้เสนอหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 10 ประการ ของการประชาสัมพันธ์ คือ

1. การประชาสัมพันธ์เป็นงานที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังไม่ใช่เป็นการสร้างภาพลวงตา การวางแผนงานประชาสัมพันธ์จึงต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง โดยการกำหนดนโยบายที่แจ่มชัด เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติ

2. การประชาสัมพันธ์เป็นงานอาชีพที่มุ่งบริการ เพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชน ไม่ใช่เป็นการแสวงหารายได้ส่วนบุคคล เงื่อนไขนี้เป็นเงื่อนไขที่ต้องพิจารณาในการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก

3. แผนงาน แนวนโยบาย และโปรแกรมต่าง ๆ ของการประชาสัมพันธ์นั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชนโดยรวม

4. การประชาสัมพันธ์จะเกิดผลดีได้ต้องเลือกใช้สื่อมวลชนให้เหมาะสมกับลักษณะของสาธารณชนนั้น ๆ

5. บุคคลที่ทำหน้าที่นักประชาสัมพันธ์นั้นถือได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะเผยแพร่งานประชาสัมพันธ์ได้โดยตรง

6. ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์จะต้องยึดมั่นในการวิเคราะห์ วิจัย ทศนคติ ความคิดเห็นของสาธารณชน โดยมุ่งใช้วิธีการแบบสองวิถี (Two-way Communication)

7. ในการที่จะทำความเข้าใจข้อเรียกร้องของสาธารณชนนั้น จะต้องใช้วิธีการศึกษาโดยคำนึงถึงหลักวิชาทางด้านจิตวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม และความรู้ว่าด้วยการติดต่อสื่อสาร

8. งานวิจัยทางการประชาสัมพันธ์ จะต้องดำเนินการโดยยึดมั่นในทฤษฎีจากสาขาวิชาการต่าง ๆ

9. นักประชาสัมพันธ์จะต้องมีความตื่นตัวในการที่จะมุ่งอธิบายปัญหาให้กับประชาชนได้
เข้าใจก่อนที่ปัญหานั้นจะกลายเป็นปัญหาที่วิกฤต

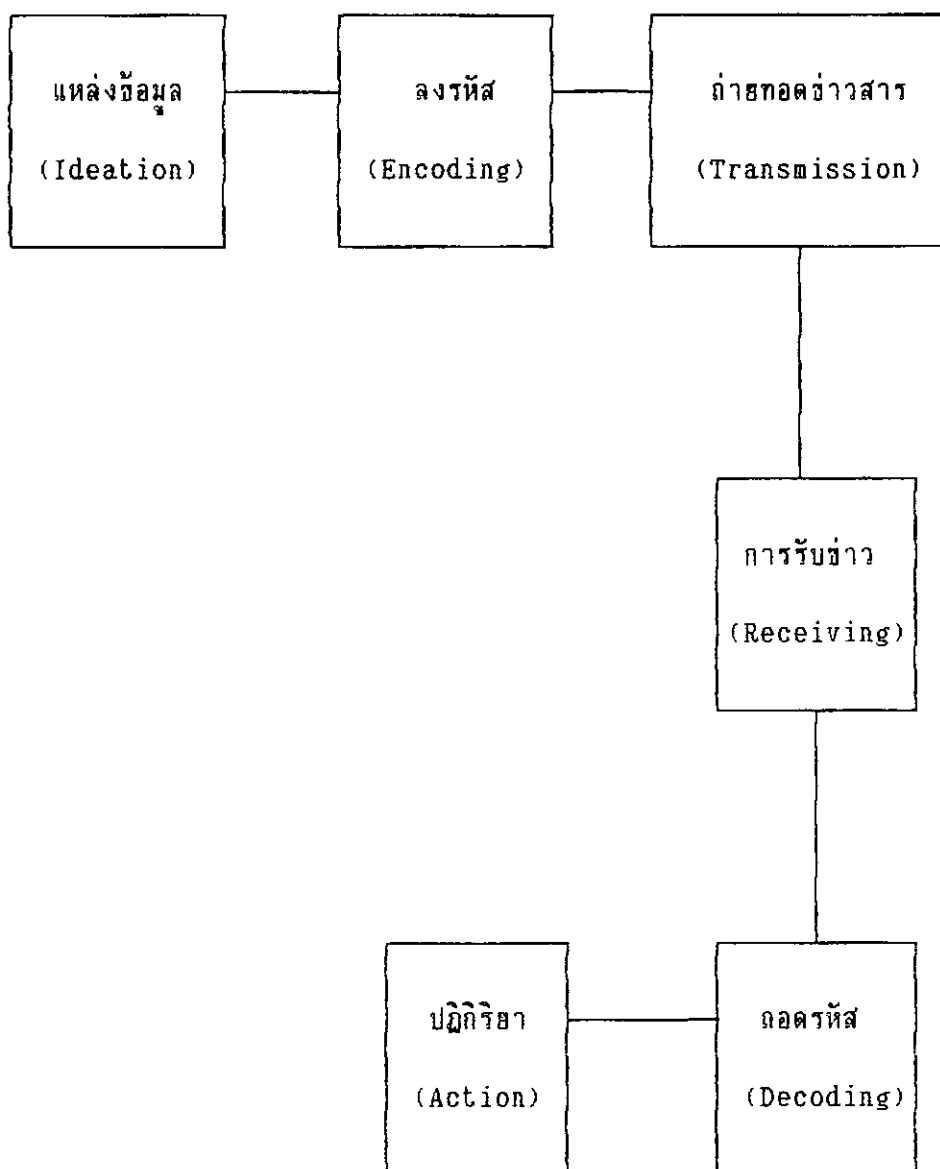
10. งานประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ของจริยธรรม

จะเห็นได้ว่า หลักเกณฑ์ทั้ง 10 ประการดังกล่าวนี้ แสดงให้ประจักษ์ว่า งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ละเอียดอ่อน เพราะเป็นการสื่อความเข้าใจระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลต่อกลุ่มบุคคล กระบวนการสื่อความเข้าใจจึงต้องอาศัยหลักวิชาการ โดยเฉพาะหลักจิตวิทยาเป็นเรื่องสำคัญ

ทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร

เดวิส (Davis. 1979 : 372) ได้ให้ความหมายของการติดต่อสื่อสารไว้ว่า การติดต่อสื่อสาร คือ กระบวนการที่จะส่งต่อข่าวสารและความเข้าใจของบุคคลคนหนึ่ง ไปสู่บุคคลอื่น ๆ การติดต่อสื่อสารจะมีสะพานเชื่อมโยงความหมายระหว่างบุคคลดังกล่าว ในบางครั้งก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ ดังนั้น การศึกษาองค์ประกอบของการติดต่อสื่อสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักประชาสัมพันธ์

เดวิส ได้เสนอองค์ประกอบของการติดต่อสื่อสารไว้ 6 องค์ประกอบ ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบการติดต่อสื่อสาร

ที่มา : (Keith Davis. 1979 : 372)

จากแผนภาพดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การติดต่อสื่อสารนั้นกว่าข่าวสารจะไปถึงผู้รับ จะต้องผ่านกระบวนการหรือขั้นตอนหลายลักษณะ ลักษณะที่สำคัญได้แก่ ลักษณะความเป็นมนุษย์ (human factor) ซึ่งจะต้องมีความแตกต่างกันในแง่ของความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ ความเชื่อ ค่านิยม เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ย่อมส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสาร และการถ่ายทอดข่าวสารด้วย อุปสรรคหรือปัญหาการติดต่อสื่อสารมักจะปรากฏขึ้นเนื่อง ๆ เนื่องจากตัวบุคคล ดังนั้น การฝึกอบรม

บุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นนักประชาสัมพันธ์จึงเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นสำหรับองค์การทุกประเภท

การถ่ายทอดข่าวสาร หรือช่องทางการติดต่อสื่อสาร (transmission) ก็ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ข่าวสารบิดเบือน (distortion) ได้เช่นเดียวกัน ช่องทางการติดต่อสื่อสารนั้นมักจะปรากฏเป็นตัวอักษร คำพูด กริยาท่าทาง ซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ และการถ่ายทอดของบุคคลเช่นเดียวกัน เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในปัจจุบันเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสารได้มากขึ้น ทักษะการใช้สื่อการติดต่อสื่อสารเหล่านี้เป็นสิ่งที่วัดได้ว่าผลของการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับใด

วิธีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

เนื่องจากการดำเนินงานประชาสัมพันธ์มีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอน และกระบวนการ ซึ่งในเรื่องนี้ สก็อต เอ็ม. คัทลิป และแอลเลน เอช. เซ็นเดอร์ ถือว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความคิดของนักวิชาการและนักประชาสัมพันธ์ทั่วไป ได้แบ่งการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ (Cutlip and Center. 1978 : 91-94 อ้างใน พรทิพย์ วรกิจโกศาทร, 2531 : 7)

1. การวิจัย - การรับฟัง เป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการหาข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ "ปัญหาที่สถาบันกำลังเผชิญอยู่" เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

2. การวางแผน - การตัดสินใจ เป็นขั้นตอนที่พิจารณาว่าจะใช้กิจกรรมและกลยุทธ์ทางการประชาสัมพันธ์ใดบ้างในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์หรือการแก้ไขปัญหาที่สถาบันกำลังเผชิญอยู่

3. การสื่อสาร เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ โดยใช้เครื่องมือ เทคนิค และกลยุทธ์ทางการสื่อสารในการเผยแพร่ข่าวสาร

4. การประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โดยมุ่งที่จะติดตามว่า "งานประชาสัมพันธ์ที่ได้ทำไปนั้นให้ผลดีมากน้อยเพียงไร"

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2526 : 1-5) ได้กำหนดวิธีการจัดโครงการประชาสัมพันธ์
โรงเรียน ไว้ดังนี้

1. การทำให้ประชาชนได้รู้จัก (indentifying the public) โดยการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประชาชนเหล่านั้น
2. ความเข้าใจถึงปัญหาในการสัมพันธ์กับชุมชน (defining problems) หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบปัญหาและความต้องการ
3. การตั้งวัตถุประสงค์ (formulating the objective) การตั้งวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนอกจากหาமிตรแล้วยังต้องมุ่งหมายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การเลือกวิธีการดำเนินงาน (selecting means) ต้องคำนึงถึงบุคลากรและแหล่งวัสดุด้วย
5. การร่างแผน (drafting the plan) มีรายละเอียดที่จะต้องทราบได้ง่าย และควรแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อคำติชมก่อนเสนอแผนงานต่อกรรมการบริหารการศึกษาของโรงเรียน

อัปษรศรี พลอดเปลือว (2533 : 110-122) ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นลักษณะกิจกรรมและการใช้สื่อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อบุคคลหรือการพูด เช่น การประชุม งานโฆษณา ระบบขยายเสียง และการบอกต่อ
2. วิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสารของโรงเรียน หนังสือคู่มือจดหมายข่าว ป้ายประกาศ โปสเตอร์ ป้ายโฆษณา สั้นวางข่าวสาร ใบปลิวและรูปลอก
3. วิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อภาพและอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ภาพนิ่ง สไลด์ ภาพยนตร์ วิดีโอเทป โทรทัศน์วงจรปิด การจัดนิทรรศการและการจัดกระจกโชว์
4. วิธีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อกิจกรรมพิเศษ ได้แก่ กิจกรรมบนเวที กิจกรรมด้านกีฬา หรือการเปิดให้เข้าชมกิจการของโรงเรียนในโอกาสพิเศษ

5. วิธีการเผยแพร่ข่าวสารในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวสาร
ต่อบุคคล และการเผยแพร่ข่าวสารต่อสื่อมวลชน

6. การควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ทั้งในระดับหน่วยงานและระดับ
บุคคล

จากวิธีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่ามีวิธีการดังนี้

1. กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การดำเนินงาน
2. การรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์
3. การกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรม
4. ดำเนินงานตามแผนโดยเน้นกระบวนการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง
5. ประเมินผลการดำเนินงาน

กลุ่มประชาชนกับการประชาสัมพันธ์

ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์นั้น จะแบ่งการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มคน 2 ประเภทใหญ่ ๆ
คือ การประชาสัมพันธ์กับกลุ่มประชาชนภายใน และการประชาสัมพันธ์กับกลุ่มประชาชนภายนอก
ซึ่ง วิรัช ภูมิรัตนกุล (2532 : 193-194) ได้อธิบายถึงการแบ่งกลุ่มประชาชนเพื่อการประชา-
สัมพันธ์ ไว้ดังนี้ คือ

1. กลุ่มประชาชนภายใน คือ กลุ่มบุคคลที่เป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในองค์การสถาบัน
เช่น หากเป็นองค์การของรัฐก็ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้าง หากเป็นสถานศึกษา กลุ่มประชาชน
ภายในดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อองค์การสถาบันมาก เพราะหากความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม
ประชาชนภายในเป็นไปด้วยดีราบรื่น กิจกรรมขององค์การสถาบันก็ย่อมประสบความสำเร็จ นอกจากนี้
การประชาสัมพันธ์ภายในที่ดี ย่อมจะเกิดประโยชน์และเอื้ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด
ให้แก่องค์การสถาบันอันเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการบริหารให้ดียิ่งขึ้น

2. กลุ่มประชาชนภายนอก คือ กลุ่มประชาชนที่อยู่ภายนอกองค์การสถาบัน ได้แก่ กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องกับองค์การโดยตรง กลุ่มประชาชนในท้องถิ่น และกลุ่มประชาชนทั่วไป
- นอกจากนี้ยังมีการแบ่งกลุ่มประชาชนทางด้านการประชาสัมพันธ์ออกเป็นประเภทอื่นอีกคือ
1. กลุ่มประชาชนภายในสถาบัน
 2. กลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมาย คือ ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับหน่วยงาน
 3. กลุ่มสถาบันและหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน
 4. กลุ่มประชาชนทั่วไป หมายถึง กลุ่มประชาชนที่มีใช้กลุ่มเป้าหมายของสถาบันแต่ก็ต้องประชาสัมพันธ์ด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สถาบัน และให้การสนับสนุนทางอ้อมด้านอื่น ๆ

ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์

เกี่ยวกับลักษณะของงานประชาสัมพันธ์นี้เป็นเรื่องที่ยากกว้าง แล้วแต่ผู้ที่ต้องไปปฏิบัติงานบางคนต้องไปทำงานในด้านการพูดเป็นส่วนใหญ่ แต่บางคนอาจจะไม่มีโอกาสพูดเลย แต่มีผลงานออกมาในรูปของสิ่งพิมพ์ ซึ่งก็ได้รับความสำเร็จอย่างดีในการทำงาน จากลักษณะของงานประชาสัมพันธ์เท่าที่เห็นอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน อาจสรุปได้ดังนี้ (อนันต์ชนา อังกินันท์ และเกื้อกุลอุปรัตน์. 2521 : 88-89)

1. งานเขียนหนังสือ เช่น การเขียนบทโฆษณา บทวิทยุ โทรทัศน์ การเขียนบทความ เป็นต้น
2. งานบรรณาธิการ เช่น การออกหนังสือในรูปของจดหมายข่าว วารสาร หรือรายงานประจำปีของหน่วยงาน
3. การวางตำแหน่งงาน ได้แก่ การช่วยผู้บริหารจัดระบบสายงานให้ถูกต้องตามแบบสากล เพราะนักประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องนำเอาระบบงานของหน่วยงานต่าง ๆ ออกเผยแพร่และทำงานร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

4. การให้ความสนับสนุน และประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในหน่วยงาน เช่น การนำข้อความโฆษณาของฝ่ายต่าง ๆ ส่งไปให้สื่อมวลชน การช่วยเผยแพร่กิจการที่ดีเด่นของฝ่ายต่าง ๆ หรือช่วยในการถ่ายรูป เขียนโปสเตอร์ ติดต่อประสานงาน

5. งานพูด เช่น การอภิปราย การบรรยาย ใต้วาทีในโอกาสต่าง ๆ

6. งานผลิต ตั้งแต่โปสเตอร์ เอกสาร สไลด์หรือวิดีโอเทป

7. การวางแผนโครงการ จะต้องทำงานประชาสัมพันธ์ออกมาในลักษณะที่เป็นโครงการต่าง ๆ

8. การโฆษณาหน่วยงาน การโฆษณาจะช่วยให้งานประชาสัมพันธ์ลุล่วงไปด้วยดี ต้องพยายามเลือกเฉพาะส่วนที่ดีของหน่วยงานออกเผยแพร่ต่อประชาชนให้ได้

ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ซึ่งตั้งอยู่ได้ด้วยอาศัยความเชื่อถือและความร่วมมือของประชาชน การประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมุ่งงานที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ดังนี้ (อัปษรศรี พลอดเปลือว. 2533 : 143)

1. การวางแผน
2. การจัดบุคลากรทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์
3. การฝึกอบรม
4. การจัดสรรงบประมาณ
5. การประเมินโครงการ
6. การพัฒนาโครงการ

ลักษณะของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนต้องประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้ คือ

1. เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในโครงการงานประชาสัมพันธ์ควบคุม ดูแล และอำนวยความสะดวก เพื่อให้งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบรรลุผลดี
2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกสารและสิ่งพิมพ์

3. เจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถาม

4. เจ้าหน้าที่รวบรวมเอกสารและสำเนา

5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจกรรม มีหน้าที่ในการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน (เสริมวิทย์ ศุภเมธี. 2520 : 156)

เนื่องจากงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับฝ่ายต่าง ๆ อยู่อย่างใกล้ชิดมาก ดังนั้น งานใดที่ยังไม่มีฝ่ายใดรับผิดชอบดำเนินการโดยตรง บุคลากรฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ซึ่ง อภิพรศรี พลอดเปลือย (2533 : 153-156) ได้เสนอแนะงานต่าง ๆ ไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อ "ก่อ" ให้เกิดความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. การดำเนินงานทุกอย่างเพื่อ "กัน" มิให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเกิดการแตกแยกบาดหมางระหว่างโรงเรียนกับประชาชน

3. การดำเนินงานเพื่อ "แก้" สิ่งที่เกิดผิดพลาดต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ได้มีเกิดขึ้นนั้นให้กลับคืนสู่สภาพที่ถูกต้องด้วยดีที่สุด

4. การแนะนำต่อฝ่ายบริหารโรงเรียน ให้ได้ทราบลักษณะสภาพความคิดเห็นของประชาชน หรือกลุ่มเป้าหมายที่ได้มีต่อโรงเรียนหรือต่อผู้บริหารโดยตรง

5. วางแผนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในการดำเนินงานอย่างดีที่สุด

6. ประสานงานและส่งเสริมกิจกรรม ที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันดีของฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน

7. จัดการฝึกอบรม ประชุมชี้แจง ให้บุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนได้ทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียน และขอให้ทุกคนทำตัวเป็นผู้แทนที่ดีของโรงเรียนด้วย

8. ดำเนินงานหน่วยติดต่อสอบถาม รวมทั้งอบรมให้ครูหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานนี้ได้รับความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ติดต่อสอบถาม รวมทั้งหน้าที่การใช้โทรศัพท์อย่างถูกต้องด้วย
9. จัดทำระเบียบค่าขึ้นแจ้ง หรือกำหนดข้อปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เพื่อผลดีทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้วย
10. ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัย สืบรวจประชาคมและรับข้อมูลปัญหาทางการประชาสัมพันธ์เพื่อหาทางดำเนินการให้ดีที่สุดได้
11. เสนอแนะแนวความคิดและวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ ตลอดจนมาตรการบางอย่างทางด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์ของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม
12. ช่วยให้คำปรึกษาหาหรือเสนอแนะวิธีการและนโยบายอันเป็นประโยชน์ให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนของเราเองด้วย
13. ช่วยประสานรื้อหรือจัดความไม่เข้าใจ ความแตกแยก ความหวาดระแวง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโรงเรียนให้หมดสิ้นหรือลดน้อยลงไปโดยเร็วที่สุด
14. ฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงเรียน จะต้องคอยปกป้องโรงเรียนของตนให้พ้นจากการโจมตีหรือให้ร้ายป้ายสีอย่างไม่ต้องเหล่านั่นด้วย
15. ตรวจหรือเขียนสุนทรพจน์ เขียนข่าวและบทความ ทำการแถลงข่าว แก่ข่าว ทุกสิ่งที่จะเผยแพร่ต่อสื่อมวลชน จะต้องได้รับการผลิตออกไปด้วยความปราณีตให้บังเกิดผลดีที่สุด
16. ตรวจและตัดข่าว ทำสรุปข่าวที่สื่อมวลชนต่าง ๆ ได้เสนอเกี่ยวข้องกับการศึกษาและโรงเรียนของเรา รวบรวมไว้ให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบโดยรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ แล้วรวบรวมเก็บไว้เป็นเอกสารเพื่อใช้งานในโอกาสต่อไปได้ด้วย
17. ทำการผลิต ข่าวสาร บทความ ตลอดจนเอกสารทางการประชาสัมพันธ์ออกเผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ
18. ช่วยเป็นวิทยากร สนับสนุนการจัดประชุมสัมมนา อภิปราย หรือฝึกอบรมของโรงเรียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน

19. ทำการสำรวจกระแสประชาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ หรือโดยการจัดทำกล่องรับความคิดเห็นจากบุคลากรภายในโรงเรียน หรือประชาชนกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำข้อเสนอแนะเหล่านั้นประมวลนำเสนอให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหรือดำเนินการในสิ่งที่สมควรได้อย่างถูกต้องด้วย

20. พยายามแสวงหาลู่ทางใหม่ ๆ ในการที่จะใช้สื่อมวลชนต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนของตนเองให้มากที่สุด

21. ควรขยายผลการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้เผยแพร่กว้างขวาง สร้างภาพพจน์ความเลื่อมใสศรัทธาและทัศนคติที่ดี ให้บังเกิดประโยชน์แก่โรงเรียนของเราได้ทวียิ่งขึ้นด้วย

22. เป็นผู้ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลความคิดเห็น และให้คำพยากรณ์หรือความคาดหมายสิ่งที่จะมีบังเกิดขึ้นภายในโรงเรียนของเรา ให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบล่วงหน้า และหาทางป้องกันแก้ไขไว้แต่เนิ่น ๆ

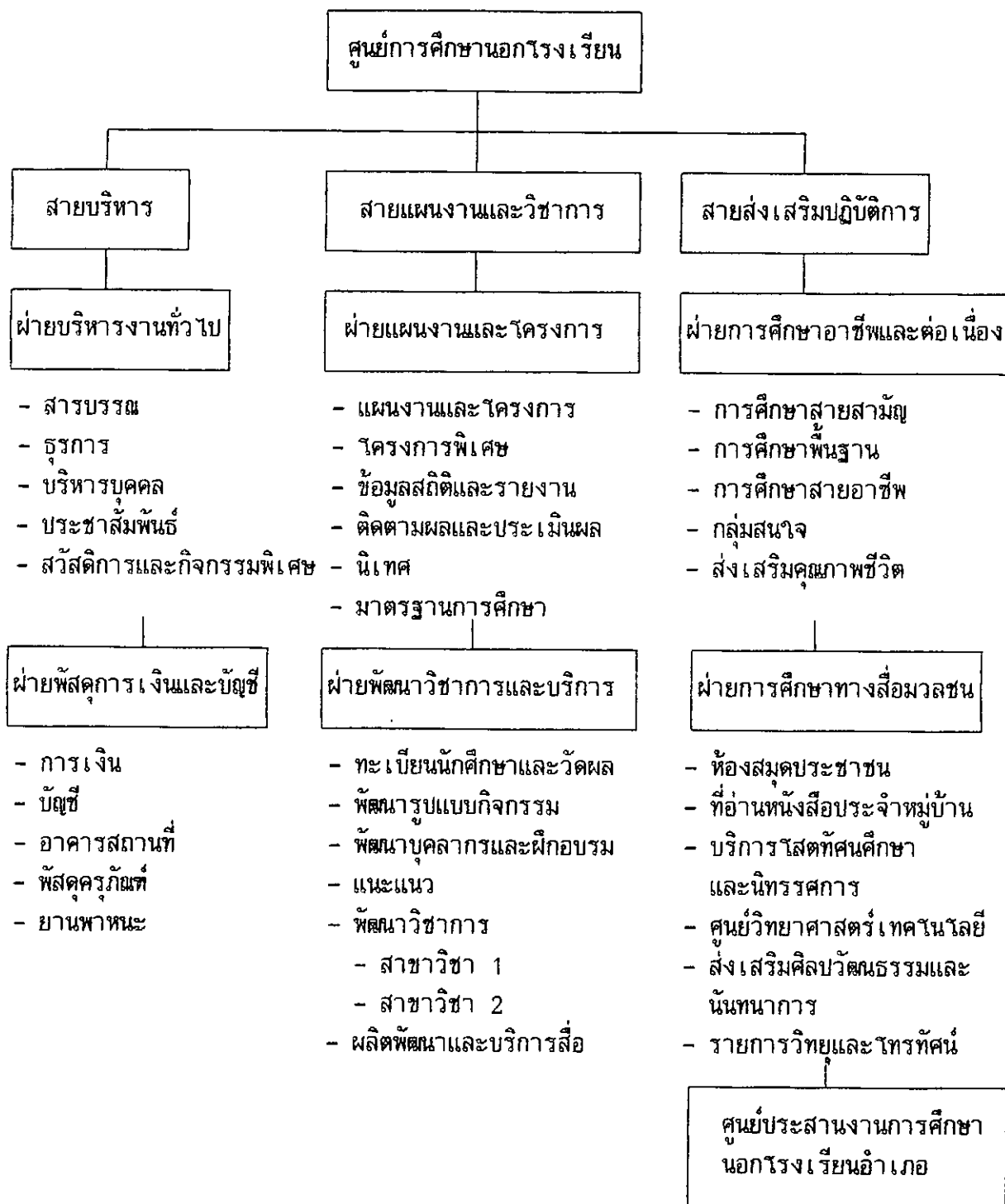
23. ถึงแม้จะเป็นหน้าที่ประจำของหน่วยงานอื่นอยู่แล้ว แต่ถ้าจะมีผลเสียมากกระทบถึงชื่อเสียงของส่วนรวมได้ ครูประชาสัมพันธ์ที่ดีไม่ควรจะวางเฉย ควรจะต้องเข้าช่วยสนับสนุนหรือแก้ไขโดยด่วนด้วย

โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารและดำเนินงานการศึกษา
นอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ออกเป็น 3 ลักษณะงาน (สาขางาน) และ
จัดให้มีฝ่ายต่าง ๆ ทั้งหมด 7 ฝ่าย ดังแผนภูมิต่อไปนี้

โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารและดำเนินงานการศึกษา
นอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ออกเป็น 3 ลักษณะงาน (สายงาน) และ
จัดให้มีฝ่ายต่าง ๆ ทั้งหมด 7 ฝ่าย ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน เอกสารประกอบการประชุมผู้บริหาร
ประจำปี 2533 วันที่ 14-18 ตุลาคม 2533 ณ โรงแรมลพบุรีอินทร์ จ.ลพบุรี

บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ.2531 ได้กำหนดให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีหน้าที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยให้ดำเนินการดังนี้

1. บริหารการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ
2. จัดทำแผนและโครงการปฏิบัติงาน
3. สำรวจ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้ความร่วมมือ อุดหนุนและให้บริการการศึกษา
4. ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ นิเทศติดตามและรายงาน
5. ประเมินมาตรฐาน วัดผล ประเมินผล และออกหลักฐานการศึกษา
6. ดำเนินการเกี่ยวกับห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หรือตำบล การศึกษาสาธิตสามัญ การศึกษาสาธิตอาชีพ
7. ฝึกอบรม ประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการดำเนินงานระดับชุมชน หรือท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นใดในลักษณะเดียวกัน
8. ให้การศึกษาดูแบบแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน
9. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 1)

บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารทั่วไปและรายละเอียดของงาน

ฝ่ายบริหารทั่วไปมีหน้าที่จัดทำสารบรรณและงานธุรการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ดำเนินการงานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร ตลอดจนพัฒนาสวัสดิการและกิจกรรมพิเศษของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

รายละเอียดของงานในส่วนงานประชาสัมพันธ์

1. ประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์ฯ
2. ให้คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ
3. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. แสวงหาข้อมูล ข่าวสาร จัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่ออื่น ๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์

สัมพันธ์

5. ปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอื่นที่ได้รับมอบหมาย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 :

4)

จากลักษณะของงานประชาสัมพันธ์ทั่วไป และลักษณะของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น หากจะสรุปและประมวลลักษณะงานประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องเหมาะสมและครอบคลุมลักษณะการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน จะสามารถสรุปเป็นลักษณะงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้ 4 งาน ดังนี้

1. งานรวบรวมข้อมูล
2. งานผลิตเอกสารและเผยแพร่ข่าวสาร
3. งานโสตทัศนูปกรณ์
4. งานกิจกรรม

ลักษณะงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั้ง 4 งานดังกล่าวสามารถจำแนกรายละเอียดของงานได้ คือ

งานรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การกิจของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่เกี่ยวกับการสำรวจ ค้นหาหาข้อมูล ข่าวสาร รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการวางแผนงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

งานผลิตเอกสารและเผยแพร่ข่าวสาร ได้แก่ การกิจที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นปลิว แผ่นพับ และหมายรวมถึงการกิจที่เกี่ยวกับวิธีการ

ให้ข่าวสารข้อมูลไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการด้วย

งานโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ การกิจที่เกี่ยวกับการสร้างสื่อโสตทัศนูปกรณ์ การแสวงหา การบำรุงรักษา และการให้บริการ เพื่อประโยชน์ต่องานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด

งานกิจกรรม ได้แก่ การกิจที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้จัดทำขึ้นโดยมุ่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยการจัดประชุม อบรม สัมมนา นิทรรศการ หรือกิจกรรมพิเศษในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

ปัญหาและอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์

เนื่องจากการประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ละเอียดอ่อน และเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก การดำเนินงานจึงต้องมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่ง อรุณ งามดี (2532 : 20) ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ที่ทำมาในอดีต มุ่งเน้นแต่การเผยแพร่ชื่อเสียงภาพพจน์ของหน่วยงาน เช่น ไม่ได้ทำกันครบวงจร ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดในเรื่องคนและงบประมาณ เพราะฉะนั้นการประชาสัมพันธ์จึงทำกันตามมีตามเกิด งานประชาสัมพันธ์ต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์การทางด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีมาตรฐานและมีความพร้อมที่จะทำงานประชาสัมพันธ์ในทุกระดับ
2. สื่อ ควรใช้สื่อต่าง ๆ ไม่เฉพาะแต่เพียงวิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์
3. การจัดเก็บข้อมูล ทุกวันนี้หน่วยราชการยังใช้ระบบห้องสมุด ควรพัฒนาใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถให้บริการข่าวสารได้ในเวลาที่รวดเร็ว
4. บุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์ ควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน

หากจะประมวลปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โดยสรุปเป็นด้านต่าง ๆ นั้น เกษม จันทน์น้อย (2521 : 73) ชลัช จงสืบพันธ์ (2519 : 22-23) พิชัย หิรัญเจริญ

(2520 : 26-28) ชัยรงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2518 : 109-111) ได้กล่าวไว้ดังนี้คือ

1. ปัญหาด้านบุคลากร ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญและประสบการณ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ หรือไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมทางด้านการประชาสัมพันธ์มาก่อน ทำให้ไม่มีการวางแผนที่ชัดเจน ตลอดจนขาดหลักการและนวัตกรรมที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปัญหาด้านงบประมาณ โดยทั่วไปมักจะขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร แม้ผู้บริหารจะยอมรับว่าการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานก็ตาม ทำให้มีผลกระทบไปถึงด้านอัตราค่าจ้าง วัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอื่น ๆ ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์
3. ปัญหาด้านการสื่อสาร การติดต่อเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อมวลชนต่าง ๆ ยังขาดวิธีการที่มีประสิทธิภาพ การจัดพิมพ์เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ล่าช้าไม่ทันกำหนดเวลา บางแห่งยังมีการติดต่อสัมพันธ์กับสื่อมวลชนทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์น้อยมาก หรือมีเครื่องมืออุปกรณ์อยู่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่เนื่องจากขาดผู้เชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือและสื่อแต่ละชนิด
4. ปัญหาความไม่เข้าใจในงานประชาสัมพันธ์ ของผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงาน
5. ปัญหาขาดการค้นคว้า วิจัยและประเมินผลงานทำให้ไม่ทราบข้อบกพร่องของงานประชาสัมพันธ์ที่ทำได้แล้ว

ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้มีนักวิชาการหลายท่านรวบรวมไว้ แต่ที่ค่อนข้างครอบคลุมลักษณะปัญหาทุกด้าน ได้แก่ อภิขรศรี พลอดเปลีศว (2533 : 249-266) ได้ประมวลปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน และปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ คือ

ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน

1. ความไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า ประชาสัมพันธ์ของบุคลากรภายในโรงเรียน
2. ปัญหาที่เกิดจากผู้บริหาร
 - 2.1 ผู้บริหารขาดหลักการบริหารที่ดี จึงไม่มีนโยบายที่แน่ชัดเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์
 - 2.2 ขาดการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน
 - 2.3 ไม่เห็นความสำคัญของงานประชาสัมพันธ์
3. ขาดการประสานงาน และการประสานความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน
4. ปัญหาเกี่ยวกับความบกพร่องของคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เช่น ความบกพร่องทางด้านวิชาการ ขาดความกระตือรือร้น ขาดสมรรถภาพในการทำงาน และขาดความรับผิดชอบ
5. การขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์
6. ขาดการประเมินผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ปัญหาอุปสรรคของการประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน

1. ปัญหาขาดการค้นคว้าหาข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์
2. ปัญหาเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนขาดความเข้าใจและทักษะในการนำเสนอข่าวสารต่อสื่อมวลชน
3. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการของชุมชนสัมพันธ์ เนื่องจากขาดการให้ความสำคัญและปฏิบัติที่ต่อเนื่อง มีผลทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนเท่าที่ควร
4. ปัญหาขาดการประเมินผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ปัญหาต่าง ๆ ที่นำเสนอข้างต้นนี้ ถือได้ว่ามีผลโดยตรงต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ปัญหาทั้งหลายที่กล่าวมานั้นเป็นปัญหาที่มักพบเสมอในหน่วยงานต่าง ๆ แสดงว่าจุดร่วมของปัญหาการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมนั้นใกล้เคียงกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วลักษณะของปัญหา สาเหตุที่มาของปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา ของแต่ละหน่วย

งานย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะเฉพาะของหน่วยงานนั้น ๆ

ดังนั้น ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้หากมีการศึกษาค้นคว้า ตรวจสอบและวิจัยอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยรอบด้านและจริงจังก็จะทำให้การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์

งานวิจัยทางการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ส่วนใหญจะเป็นการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นส่วนราชการและเอกชน โดยมุ่งศึกษาถึงการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ส่วนการวิจัยการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษานั้น พบว่า มีงานวิจัยทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียนพอสมควร แต่การวิจัยเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนหรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพความต้องการและปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแล้วยังไม่พบว่ามีผู้ใดทำการศึกษาวิจัยไว้ ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องมารวบรวมสรุปไว้ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน
ชัยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2518 : 1-2) ศึกษาพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานคร
ดำเนินการประชาสัมพันธ์เองโดยการตั้งแผนกประชาสัมพันธ์หรือแผนกโฆษณาอื่น มีการวางแผน
กิจกรรมประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า 6 เดือน ถึง 1 ปี ส่วนโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ (2519 :
199-305) ได้ทำการสำรวจสภาพของงานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ พบว่า
ลักษณะการจัดรูปองค์การทางการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ จัดให้มีหน่วยงานการประชาสัมพันธ์
ระดับแผนกร้อยละ 49 จัดให้อยู่ในระดับกอง ร้อยละ 20 นอกนั้นเป็นการดำเนินงานในลักษณะฝากไว้
กับงานอื่น ๆ และไม่มีเลย สำหรับ สุชาวดี สุภโตชะ (2524 : จ) ได้ศึกษาพบว่า โครงสร้าง
การจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการมีการจัดสายงานบริหารอย่างเป็นทางการ โดย

ส่วนรวมมีการแต่งตั้งและกำหนดตำแหน่งผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ไว้ทุกส่วนราชการ ในขณะที่นโยบายและวัตถุประสงค์ยังไม่ชัดเจน นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นเพศชาย ถึงร้อยละ 81 มากกว่าร้อยละ 50 มีวุฒิระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี และได้เข้ารับการอบรมด้านการประชาสัมพันธ์เพียงร้อยละ 34 (อนงค์วรรณ ยิ่งสิน. 2526 : 80) ส่วน ประมะ สตะเวทิน ศึกษาพบว่า หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 72 ในจำนวนนี้มีผู้จบด้านประชาสัมพันธ์หรือนิติศาสตร์ ร้อยละ 16 แต่มีผู้ไม่ได้รับการศึกษาอบรมด้านการประชาสัมพันธ์ หรือนิติศาสตร์เลยมีจำนวนมากถึงร้อยละ 56 (ประมะ สตะเวทิน. 2524 : 130-131)

เกี่ยวกับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ชัยสงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2518 : 1-2) ศึกษาพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครดำเนินการประชาสัมพันธ์เป็นรายวันและมีการประเมินผลทุก 1-2 เดือน จากผลผลิตและบริการที่เพิ่มขึ้น งานบริการชุมชนที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นมากที่สุด คือ ช่วยการกุศล ให้ความการศึกษาและช่วยเหลือคนมีงานทำ พัฒนาชนบทและบรรเทาสาธารณภัย ในส่วนของการดำเนินงานจัดประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนนั้น สอาด พรหมน้อย (2523 : 151-153) ได้ทำการศึกษาถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และประชาชนพบว่า สภาพที่ปฏิบัติจริงซึ่งโรงเรียนทำอยู่ในเกณฑ์มากคือ ด้านความสัมพันธ์อันดีของบุคลากรในโรงเรียน และความสัมพันธ์กับนักเรียน สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ ด้านความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคลและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ การใช้กิจกรรมนักเรียนและการบริการของโรงเรียน การใช้เอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อมวลชนตามลำดับ

เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์และสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ (2519 : 199-205) สํารวจพบว่างานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการ องค์การและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายนอก โดยส่วนใหญ่ใช้สื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ แต่ใช้หนังสือพิมพ์มากกว่าสื่ออื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยสงค์ พรหมวงศ์

และคณะ (2518 : 1-2) พบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครนิยมใช้สิ่งพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์มากที่สุด เพราะเห็นว่าให้ผลตอบแทนคุ้มค่ามากกว่าสื่อประเภทอื่น และ อารี สังขพันธ์ (2523 : 70-71) ยังศึกษาพบอีกว่าการใช้โสตทัศนูปกรณ์และสื่อต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั้น ประชาชนส่วนใหญ่รับช้ามากที่สุดทางหนังสือพิมพ์ ในขณะที่ สุจิตรา สุนทรทรัพย์ (2524 : 75-77) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัวในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้รับบริการได้รับความรู้จากภาพยนตร์โฆษณาถึงร้อยละ 88 และจากโฆษณาที่พิมพ์ลงในวัสดุต่าง ๆ ร้อยละ 80

เกี่ยวกับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์

1. ผู้บริหารไม่เข้าใจงานประชาสัมพันธ์ และไม่มอบหมายที่แน่ชัดเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ (ปรมะ สตะเวทิน. 2524 : 132)
2. ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์และความชำนาญจึงไม่มีการวางแผนที่ดี
3. ขาดการประเมินผล วิจัย เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ให้สูงขึ้น
4. ขาดหลักการและนวัตกรรมที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ (สุจิตรา สุนทรทรัพย์. 2524 : 75)
5. ขาดสถานที่ในการผลิตงานโสตทัศนูปกรณ์ และมากกว่าร้อยละ 50 ไม่เคยทำการประเมินผลการใช้เลย (อนงค์วรรณ อึ้งฮิ้น. 2526 : 82)

ในการประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาชนบทนั้น บริษัทฟาร์อีสท์ แอดเวอร์ไทซิง จำกัด ได้ทำการวิจัยระบบการประชาสัมพันธ์ที่คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์การพัฒนาชนบทดำเนินงาน และมีความเห็นว่า ถึงแม้ผลงานการประชาสัมพันธ์จะได้รับผลพอสมควร แต่ก็ยังมีปัญหาหลัก ๆ บางประการ ซึ่งสามารถสรุปปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้วิธีการเขียนค่อนข้างยาก เป็นภาษาหนังสือที่ใช้ในทางราชการ

2. ปัญหาการใช้สื่อวิทยุ เสนอข่าวสารด้านการพัฒนาน้อยไป และรายการไม่ดึงดูดใจประชาชนทั่วไปให้สนใจฟังมากนัก

3. ปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์ ยังดำเนินการน้อยเกินไป และไม่ดึงดูดความสนใจจากผู้ชม (กรมประชาสัมพันธ์. 2532 : 54)

2. งานวิจัยต่างประเทศ สมาคมการวิจัยการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา

(National Education Association, Research Division. 1968 : 29-31) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผู้บริหารกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน" (The School Public Relations Administrator) และได้สรุปหน้าที่หลักและความรับผิดชอบของผู้บริหารที่ควรจะต้องดำเนินงานในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ดังนี้

1. ทำการติดต่อสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เพื่อแถลงข่าวสารของโรงเรียน
2. เขียนข่าวของโรงเรียนเพื่อส่งให้แก่หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อมวลชน
3. จัดตั้งคณะบุคคลทำงานในด้านเอกสารสิ่งพิมพ์
4. ส่งสิ่งพิมพ์หรือจดหมายข่าวของโรงเรียนไปยังชุมชน
5. รับผิดชอบให้มีการเลือกตั้งคณะบุคคลที่จะทำงานให้มีหลักฐานถูกต้อง
6. จัดทำรายงานต่าง ๆ ของโรงเรียนแจ้งให้แก่ผู้ตรวจการศึกษาได้ทราบ
7. ทำงานร่วมกับชุมชนและพนักงานของรัฐในสาขาอื่น ๆ ตลอดจนกลุ่มบุคคลในสาขาวิชาชีพทางด้านบริการอื่น ๆ
8. จัดโครงการพิเศษสำหรับโรงเรียน
9. เผยแพร่โครงการของโรงเรียน
10. จัดให้มีบรรณาธิการสิ่งพิมพ์ในหน่วยงานกลางของโรงเรียน
11. จัดร่างสุนทรพจน์ ทำรายงานและเอกสารของหน่วยงาน
12. จัดให้มีสถานที่อันเหมาะสมเพื่อเชิญนักพูด หรือเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีโอกาสพูดเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากร

13. จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรของโรงเรียน
14. จัดให้มีการประเมินผลทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโรงเรียน
15. พัฒนาให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสวงหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการศึกษา
16. จัดให้มีบริการเกี่ยวกับการบันทึกภาพในโอกาสต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการและปัญหาของงานประชาสัมพันธ์นั้น เจมส์ เดอริแมน (James Deriman) ได้ศึกษาถึงลักษณะงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานธุรกิจ เขาได้กล่าวว่า หน่วยงานประชาสัมพันธ์จะต้องใช้เทคนิคการประชาสัมพันธ์เข้าแก้ไขปัญหาหรือเหตุวิกฤติต่าง ๆ ที่อาจมีผลเสียต่อชื่อเสียงขององค์การ รวมทั้งการดำเนินงานประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อดำรงไว้ซึ่งความนิยมของประชาชน นอกจากนี้จะต้องทำหน้าที่ในการเผยแพร่กระจายข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การสู่ประชาชนด้วยสื่อที่เหมาะสม เช่น สิ่งพิมพ์ภายในองค์การ รายงานประจำปี นิตยสาร ภาพยนตร์ และการจัดนิทรรศการ ฯลฯ รวมทั้งการดำเนินงานด้านการสร้างสื่อมวลชนสัมพันธ์ (เจมส์ เดอริแมน, 1964 : 31) เช่นเดียวกับ ฟิลลิป เลสลีย์ (Philip Lesley) ได้ศึกษาพบว่า การประชาสัมพันธ์ช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี ช่วยในเรื่องการประสานงานในองค์การ และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์ที่ดีควรนำเสนอทัศนูปกรณ์เข้ามาใช้อย่างกว้างขวาง และสามารถทำให้งานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่จะเป็นตัวกลางในการประชาสัมพันธ์ได้ การสร้างความพอใจให้แก่ผู้มาติดต่อ บุคลากรของสถาบัน ควรใช้คำพูด การเอาใจใส่ที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจ (ฟิลลิป เลสลีย์, 1967 : 32)

สมมติฐานการวิจัย

1. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพของงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน
2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาของงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมุ่งที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาทางประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาทางประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยได้กำหนดรูปแบบของการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 73 จังหวัด แบ่งเป็นศูนย์ขนาดเล็ก, กลาง และใหญ่ จำนวน 36, 26 และ 11 ศูนย์ ตามลำดับ โดยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์ฯ จำนวน 2,688 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,761 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้มาโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 68 จังหวัด หรือจำนวนตัวอย่าง

ขั้นต่ำ 338 คน และเนื่องจากเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ได้ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก 33 ศูนย์ฯ, ขนาดกลาง 25 ศูนย์ฯ, ขนาด
ใหญ่ 10 ศูนย์ฯ

ในการดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ใช้ศูนย์ฯ เป็นหน่วยสุ่ม (sampling unit) ซึ่งแต่ละ
ศูนย์ฯ ที่สุ่มได้จะได้ผู้บริหารศูนย์ 1 คน ผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริหารทั่วไป 1 คน
และผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชนอีก 1 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการสุ่มบุคลากร
ในฝ่ายต่าง ๆ จากศูนย์ฯ ที่เป็นหน่วยตัวอย่างอีกศูนย์ฯ ละ 5 คน โดยวิธีดังกล่าวจะได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 544 คน คือ

- (1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน
- (2) ผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริหารทั่วไป 68 คน
- (3) ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน 68 คน
- (4) บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ อีก 5 ฝ่าย จำนวน 340 คน

ดังรายละเอียดในตาราง

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ขนาดของศูนย์ฯ	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง				
1. ผู้บริหาร	33	25	10	68
2. หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	33	25	10	68
3. หัวหน้าฝ่ายการศึกษามวลชน	33	25	10	68
4. บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ	165	125	50	340
รวม	264	200	80	544

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ตำแหน่ง หน้าที่ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบบตรวจคำตอบ มีจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ และเป็นแบบสอบถาม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะชนิดปลายเปิดอีก 4 ข้อ รวม 15 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนแบบสอบถาม ปลายปิดที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เป็น 4 3 2 1 0 ทั้งคะแนน ของระดับการปฏิบัติงานของสภาพงานประชาสัมพันธ์ และระดับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ โดย คะแนนจะตีความหมายเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่มีเลย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาและรวบรวมความรู้ทางด้านการประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน จากเอกสารทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานศึกษา วิจัย
2. ศึกษาโดยการสนทนา ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ชำนาญการทางด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐบาล
3. ศึกษาความรู้ทางด้านการสร้างแบบสอบถาม และความรู้เกี่ยวกับระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง
4. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์ทางด้านการประชาสัมพันธ์ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรของศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนนทบุรี เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่สอง .96 ตอนที่สาม ได้ค่าความเชื่อมั่น .82 และ

หาความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง (Validity) โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Item-test correlation) เลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ขอให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนออกหนังสือราชการในนามกรมถึงกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งส่งแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด
3. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป้าหมายทางไปรษณีย์ และให้หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ แต่ละแห่งรวบรวมส่งกลับคืนในนามของศูนย์ฯ ทางไปรษณีย์

ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับข้อมูลครบทั้ง 544 คน โดยจำแนกดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของศูนย์ฯ

ขนาดของศูนย์ฯ	N	ร้อยละ
เล็ก	264	48.50
กลาง	200	36.80
ใหญ่	80	14.70
รวม	544	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 264 คน คิดเป็น ร้อยละ 48.50 ศูนย์ฯ ขนาดกลาง มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 200 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 และศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 80 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากร
ของศูนย์ฯ

ตำแหน่งหน้าที่	N	ร้อยละ
ผู้บริหาร	68	12.50
หัวหน้าฝ่ายการศึกษามวลชน	68	12.50
หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	68	12.50
บุคลากรในฝ่ายอื่น ๆ	340	62.50
รวม	544	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายการศึกษามวลชน หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนบุคลากรในฝ่ายอื่น มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 62.50

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) เพื่อจัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ

2. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ ANOVA แบบวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน

1 ตัวประกอบ

3. ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ จงหาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้วิธีการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ของ เชฟเฟ (Scheffe & method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Areal) ใช้สูตร (ล้วน ศาสยศ และ อังคณา ศาสยศ. 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

(ล้วน ศาสยศ และอังคณา ศาสยศ. 2531:64)

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตร α - Coefficient

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \Sigma S_i^2}{S^2} \right]$$

(ลัวัน สาขยศ และอังคณา สาขยศ. 2531 : 171)

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนรวมเป็นรายข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งชุด

3. ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F คือ อัตราส่วนวิกฤตการแจกแจงของ F

MS_b คือ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w คือ ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 249)

เมื่อพบว่าคะแนนของตัวแปรที่ตรวจสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการเชฟเฟ (Scheffe's Method) ใช้สูตร

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)} \sqrt{(2/n)/MS_w}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F^* แทน ค่าที่เปิดจากตาราง

MS_w แทน ค่า Mean Square within-group

ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน

n แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 264)

4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 125)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

r_{xy}	แทน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
x	แทน	คะแนนเป็นรายข้อของแต่ละคน
y	แทน	คะแนนรวมทุกข้อของแต่ละคน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติเพื่อเสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูล
ดังนี้

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มประชากร
- X แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาทดสอบสมมติฐาน
(F - distribution)
- S.S. แทน ค่าผลรวมกำลังของคะแนน (Sum of squares)
- df แทน ระดับความเป็นอิสระ (degree of freedom)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

1. การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพงานประชาสัมพันธ์ของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายด้านและโดยรวม ดังนี้

- 1.1 งานรวบรวมข้อมูล
- 1.2 งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร
- 1.3 งานโสตทัศนูปกรณ์
- 1.4 งานกิจกรรม

2. การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัญหางานประจำสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายชื่อและโดยรวม ดังนี้

2.1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่ด้านประจำสัมพันธ์

2.2 โครงสร้างการบริหารงานประจำสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

2.3 บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประจำสัมพันธ์

2.4 บุคลากรที่รับผิดชอบงานประจำสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ

2.5 การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประจำสัมพันธ์ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานที่ต้องปฏิบัติ

2.6 ขาดการวางแผนการใช้จ้างงบประมาณด้านการประจำสัมพันธ์

2.7 การจัดระบบงานประจำสัมพันธ์ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดไม่เหมาะสม

2.8 เกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานที่ต้องประสานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบ่อยครั้ง

2.9 เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประจำสัมพันธ์มีไม่เพียงพอ

2.10 วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประจำสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์และล้าสมัย

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติงาน การประจำสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายด้าน และโดยรวมตามขนาดของศูนย์ฯ

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของงานประจำสัมพันธ์นอกตามรายชื่อและโดยรวมตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาของงานประจำสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ตามสมมติฐานดังนี้

2.1 เปรียบเทียบสภาพงานประชาสัมพันธ์แยกตามขนาดของศูนย์ฯ ซึ่งถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

2.2 เปรียบเทียบปัญหาของงานประชาสัมพันธ์แยกตามขนาดของศูนย์ฯ โดยประเมินและอภิปรายผล จากค่าเฉลี่ย และมีความหมาย ดังนี้

0.00 - 0.80 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ "ไม่มีเลย"

0.81 - 1.60 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อยที่สุด"

1.61 - 2.40 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

2.41 - 3.20 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก"

3.21 - 4.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ "มากที่สุด"

และกำหนดคะแนน 4 3 2 1 และ 0 สำหรับคะแนนระดับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยประเมินและอภิปรายผลจากค่าเฉลี่ย และมีความหมาย ดังนี้

0.00 - 0.80 หมายถึง ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับ "ไม่มีเลย"

0.81 - 1.60 หมายถึง ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับ "น้อยที่สุด"

1.61 - 2.40 หมายถึง ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับ "น้อย"

2.41 - 3.20 หมายถึง ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับ "มาก"

3.21 - 4.00 หมายถึง ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับ "มากที่สุด"

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดต่อปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามขนาดของศูนย์ฯ ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

1. ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ ที่เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล
2. ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับงานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร
3. ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับงานโสตทัศนูปกรณ์

4. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับงานกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

1. การคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน
ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแยกตามรายด้านและโดยรวม

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายด้านและโดยรวม

(N = 544)			
สภาพงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. งานรวบรวมข้อมูล	2.46	.85	มาก
2. งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร	2.53	.79	มาก
3. งานโสตทัศนูปกรณ์	2.35	.81	น้อย
4. งานกิจกรรม	2.67	.77	มาก
โดยรวม	2.57	.74	มาก

จากตาราง 4 พบว่า การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
โดยรวมมีอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่างานโสตทัศนูปกรณ์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

นอกนั้นปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่า งานกิจกรรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานรวบรวมข้อมูล และงานโสตทัศนูปกรณ์ตามลำดับ

2. การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แยกตามรายชื่อและโดยรวม

N = 544

ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ

	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่ ด้านประชาสัมพันธ์	2.53	1.04	มาก
2. โครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน	2.19	.98	น้อย
3. บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์	1.85	.92	น้อย
4. บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ	2.61	1.09	มาก
5. การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ	2.50	1.05	มาก
6. ขาดการวางแผนการใช้จ้างงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์	2.27	1.04	น้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

N = 544			
ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
7. การจัดระบบงานประชาสัมพันธ์ในศูนย์ฯ ไม่เหมาะสม	2.18	1.01	น้อย
8. เกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานที่ต้องประสานงานระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบ่อยครั้ง	1.39	.92	น้อยที่สุด
9. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์มีไม่ เพียงพอ	2.49	1.05	มาก
10. วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ และล้าสมัย	2.63	1.04	มาก
โดยรวม	2.26	.86	น้อย

จากตาราง 5 พบว่า ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
โดยรวมมีปัญหาลู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
จะมีปัญหาลู่ในระดับมาก 5 ประการตามลำดับ คือ

1. วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย
2. บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ
3. การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจ
ที่ปฏิบัติ

- 4. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์มีไม่เพียงพอ
- 5. ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์

นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อย และพบว่าปัญหาการเกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน

ที่ต้องประสานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบ่อยครั้งจะมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณา ค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดที่สูงที่สุดคือ ปัญหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย และพบว่าปัญหาการเกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานที่ต้องประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบ่อยครั้ง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต่อความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติงาน

การประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแยกตามรายด้านและโดยรวมตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตาราง 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแยกตามรายด้านและโดยรวม ตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สภาพงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ	ขนาดของศูนย์ฯ								
	เล็ก			กลาง			ใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. งานรวบรวมข้อมูล	2.38	.89	น้อย	2.52	.81	มาก	2.52	.77	มาก
2. งานผลิตและเผยแพร่	2.41	.80	มาก	2.61	.78	มาก	2.72	.65	มาก
3. งานโสตทัศนูปกรณ์	2.21	.84	น้อย	2.41	.75	มาก	2.63	.71	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ	ขนาดของศูนย์ฯ								
	เล็ก			กลาง			ใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. งานกิจกรรม	2.65	.77	มาก	2.72	.74	มาก	2.85	.76	มาก
โดยรวม	2.63	1.04	มาก	2.43	1.01	มาก	2.43	1.08	มาก

จากตาราง 8 พบว่าการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า งานรวบรวมข้อมูลและงานโสตทัศนูปกรณ์จะมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กเท่านั้น และพบว่างานผลิตและเผยแพร่ข่าวสารกับงานกิจกรรมจะมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากสอดคล้องกันทั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลาง และขนาดเล็กตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์แยกตามรายชื่อ และโดยรวมตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาของ
งานประชาสัมพันธ์ แยกตามรายชื่อและโดยรวม ตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์ฯ	ขนาดของศูนย์ฯ								
	เล็ก (N=264)			กลาง (N=200)			ใหญ่ (N=80)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถทำ หน้าที่ในด้านการประชาสัมพันธ์	2.63	1.04	มาก	2.43	1.01	มาก	2.43	1.08	มาก
2. โครงสร้างการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวก ต่อการปฏิบัติงาน	2.32	.96	น้อย	2.07	.98	น้อย	2.00	.96	น้อย
3. บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ไม่ ให้ความร่วมมือในการ ดำเนินงานประชาสัมพันธ์	1.91	.89	น้อย	1.81	.96	น้อย	1.77	.88	น้อย
4. บุคลากรที่รับผิดชอบงาน ประชาสัมพันธ์โดยตรง มีไม่เพียงพอ	2.61	1.14	มาก	2.66	1.01	มาก	2.46	1.09	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์ฯ	ขนาดของศูนย์ฯ								
	เล็ก (N=264)			กลาง (N=200)			ใหญ่ (N=80)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. การจัดสรรงบประมาณ สำหรับงานประชาสัมพันธ์ ไม่เหมาะสมและสอดคล้อง กับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ	2.56	1.05	มาก	2.52	1.08	มาก	2.23	.95	น้อย
6. ขาดการวางแผนการใช้จ่าย งบประมาณด้านการ ประชาสัมพันธ์	2.26	1.00	น้อย	2.32	1.08	น้อย	2.12	1.03	น้อย
7. การจัดระบบงานประชาสัมพันธ์ในศูนย์ฯ ไม่ เหมาะสม	2.25	1.00	น้อย	2.11	1.00	น้อย	2.08	1.03	น้อย
8. เกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติ ตนที่ต้องประสานระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บ่อยครั้ง	1.45	.94	น้อย	1.34	.84	น้อย	1.31	1.02	น้อย
9. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ ไม่เพียงพอ	2.58	1.02	มาก	2.38	1.05	น้อย	2.42	1.07	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์ฯ	ขนาดของศูนย์ฯ								
	เล็ก (N=264)			กลาง(N=200)			ใหญ่(N=80)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. วัสดุอุปกรณ์เพื่อการ ประชาสัมพันธ์มีอยู่ในสภาพ ที่ไม่สมบูรณ์และล้าสมัย	2.75	.96	มาก	2.45	1.10	มาก	2.67	1.07	มาก
โดยรวม	2.32	.91	น้อย	2.22	.81	น้อย	2.11	.77	น้อย

จากตาราง 7 พบว่า ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดแตกต่างกันโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกันทั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่ในด้านการประชาสัมพันธ์ ปัญหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย และปัญหาบุคลากรที่รับผิดชอบงานโดยตรงมีไม่เพียงพออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกัน และปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน ปัญหาบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ปัญหาขาดการวางแผนการใช้จ้างงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับน้อย และปัญหาการเกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานที่ต้องประสานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดสอดคล้องกันทั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เมื่อพิจารณาปัญหาที่มีแตกต่างกันตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

จะเป็นปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งพบว่าศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก และกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก แต่ศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และปัญหาเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี อยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์และล้าสมัย พบว่าศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กและใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมากแต่กลับพบว่าศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลางมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ พบว่าปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลาง และเล็ก ตามลำดับ สอดคล้องทั้งปัญหาโดยรวมและรายชื่อ แต่กลับพบว่ามีปัญหาขาดการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ที่ศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนขนาดเล็กมีน้อยกว่าศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลาง แต่มากกว่าศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัด ตามสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบสภาพงานประชาสัมพันธ์ แยกตามขนาดของศูนย์การศึกษาภายนอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งถ้าพบความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ตาราง 8 การเปรียบเทียบสภาพงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
แยกตามรายด้านและโดยรวม จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สภาพงานประชาสัมพันธ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. งานรวบรวมข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.75	1.37	1.90
	ภายในกลุ่ม	541	392.18	.72	
	รวม	543	394.94		
2. งานผลิตและเผยแพร่ ข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	7.94	3.97	6.55*
	ภายในกลุ่ม	541	327.52	.60	
	รวม	543	335.46		
3. งานโสตทัศนูปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	12.20	6.10	9.60*
	ภายในกลุ่ม	541	343.73	.63	
	รวม	543	355.93		

ตาราง 8 (ต่อ)

สภาพงานประชาสัมพันธ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. งานกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.21	3.10	5.29 [*]
	ภายในกลุ่ม	541	317.48	.58	
	รวม	543	323.70		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.9	4.45	8.46 [*]
	ภายในกลุ่ม	541	2.84	.52	
	รวม	543	293.34		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า สภาพงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดของศูนย์ฯ ต่างกันโดยรวม จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานโสตทัศนูปกรณ์ และงานกิจกรรมของศูนย์ฯ ที่มีขนาดต่างกัน จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานรวบรวมข้อมูลพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 การเปรียบเทียบรายคู่ของสภาพงานประชาสัมพันธ์โดยรวม ของศูนย์การศึกษานอก-
โรงเรียนจังหวัด จำแนกตามขนาดของศูนย์ฯ

ขนาดของศูนย์ฯ		ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	2.44	2.64	2.78
เล็ก	2.44	-	0.20*	0.34*
กลาง	2.64			0.14
ใหญ่	2.78			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า งานประชาสัมพันธ์โดยรวมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ขนาดเล็กกับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นอกนั้นไม่พบว่าขนาดศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ แตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบรายคู่ของงานประชาสัมพันธ์ด้านงานผลิตและเผยแพร่ข่าวสารของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำนวนตามขนาดของศูนย์ฯ

ขนาดของศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.41	2.61	2.72
เล็ก	2.41	0.20 *	0.31 *
กลาง	2.61	-	0.11
ใหญ่	2.72	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า งานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านงานผลิตและเผยแพร่ข่าวสารของศูนย์ฯ ขนาดเล็ก กับขนาดกลาง และศูนย์ฯ ขนาดเล็กกับใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แลกลนั้นไม่พบขนาดของศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ แตกต่างกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบรายคู่ของงานโสตทัศนูปกรณ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
จำแนกตามขนาดของศูนย์ฯ

ขนาดของศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.21	2.41	2.63
เล็ก	-	0.20*	0.39*
กลาง		-	0.22
ใหญ่			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า งานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านงานโสตทัศนูปกรณ์ของศูนย์ฯ ขนาดเล็กกับกลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าขนาดของศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบรายคู่ของงานประชาสัมพันธ์ด้านงานกิจกรรมของศูนย์การศึกษา-
นอกโรงเรียนจังหวัด จำแนกตามขนาดของศูนย์ฯ

ขนาดของศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.56	2.72	2.85
เล็ก	-	0.12*	0.29*
กลาง		-	0.13
ใหญ่			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า งานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านงานกิจกรรมของศูนย์ฯ ขนาดเล็กกับขนาดกลาง และศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าขนาดศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ แยกตามขนาดของศูนย์ฯ ซึ่งถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก็ทดสอบความแตกต่างเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ แยกตามรายชื่อและโดยรวม จำแนกตามขนาดของศูนย์ฯ

ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่ในด้านการ ประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 541	5.67 583.79	2.83 1.07	2.62
รวม		543	589.46		
2. โครงสร้างการบริหารงานประชา สัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือ ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 541	10.89 515.34	5.44 .95	5.72*
รวม		543	526.24		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
3. บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ไม่ให้ความ ร่วมมือในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ภายในกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.80	.90	
	ภายในกลุ่ม	541	455.72	.84	1.06
	รวม	543	457.52		
4. บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ โดยตรงมีไม่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.34	1.17	.98
	ภายในกลุ่ม	541	645.03	1.19	
	รวม	543	647.38		
5. การจัดสรรงบประมาณสำหรับงาน ประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและ สอดคล้องกับการกิจที่ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.68	3.34	
	ภายในกลุ่ม	541	597.31	1.10	3.02*
	รวม	543	604.00		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
6. มาตรการวางแผนการใช้จ้างบ ประมาณด้านการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.28	1.14	
	ภายในกลุ่ม	541	588.06	1.08	1.05
	รวม	543	590.35		
7. การจัดระบบงานประชาสัมพันธ์ ในศูนย์ฯ ไม่เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.81	1.40	
	ภายในกลุ่ม	541	554.24	1.02	1.37
	รวม	543	557.05		
8. เกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานที่ ต้องประสานระหว่างหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องบ่อยครั้ง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.07	1.03	
	ภายในกลุ่ม	541	461.52	.85	1.21
	รวม	543	463.60		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ เพื่อการประชาสัมพันธ์มีไม่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 541	5.24 588.66	2.62 1.08	2.40
	รวม	543	593.90		
10. วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 541	10.08 576.64	5.04 1.06	4.73*
	รวม	543	586.73		
11. ปัญหาโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 541	3.19 398.29	1.59 .73	2.16
	รวม	543	401.48		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ระดับปัญหาโดยรวมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกันจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

1. ปัญหา โครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
2. การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ
3. วัสดุอุปกรณ์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย เป็นปัญหาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นปัญหารายข้ออื่น ๆ ของศูนย์ฯ ที่มีขนาดต่างกัน จะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบรายชื่อของปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ
ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ขนาดของศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.00	2.07	2.32
เล็ก	-	0.07*	0.32*
กลาง		-	0.25
ใหญ่			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ศูนย์ฯ ขนาดเล็กกับขนาดกลาง จะมีปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสม หรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอก นั้นไม่พบว่าขนาดของศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 15 การเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์
ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ขนาดของศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.23	2.52	2.56
เล็ก	-	0.29*	0.33*
กลาง		-	0.04
ใหญ่			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ขนาดเล็กกับใหญ่ และศูนย์ฯ
ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ จะมีปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม
และสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบ
ความแตกต่างในขนาดของศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ

ตาราง 16 การเปรียบเทียบรายคู่ ของปัญหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพ
ไม่สมบูรณ์ และล้าสมัย จำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ขนาดของศูนย์ฯ	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	2.45	2.67	2.75
เล็ก	2.45	-	0.22
กลาง	2.67	-	0.08
ใหญ่	2.75	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ขนาดเล็กกับขนาดกลางจะมี
ปัญหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่พบว่าขนาดของศูนย์ฯ คู่อื่น ๆ จะมีปัญหาแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับ
 ปัญหางานประชาสัมพันธ์ตามลักษณะงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 4 งาน
 ตาราง 17 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
 และปัญหางานประชาสัมพันธ์ 4 งาน

ปัญหางานประชาสัมพันธ์	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			รวม N=544	
	ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก	ศูนย์ฯ ขนาดกลาง	ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
1. งานรวบรวมข้อมูล	65	52	24	141	25.9
2. งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร	71	57	23	151	27.7
3. งานโสตทัศนูปกรณ์	77	61	30	168	30.8
4. งานกิจกรรม	45	31	15	91	16.7

จากตาราง 17 เมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า
 ปัญหาเกี่ยวกับงานโสตทัศนูปกรณ์มีผู้สนใจแสดงความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 30.8 รองลงมาคือ
 ปัญหาเกี่ยวกับงานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานรวบรวมข้อมูล และงานกิจกรรม ตามลำดับ
 ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ แยกตามลักษณะปัญหา คือ

1. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
 จังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาทั่วไปไม่แตกต่างกัน โดยมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ
 เรื่องขาดระบบการเก็บข้อมูล ขาดการวางแผน และขาดบุคลากรที่มีความรู้หรือจำนวนบุคลากรมี
 ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานนี้

2. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับงานผลิต และเผยแพร่ข่าวสาร โดยสรุปพบว่า ปัญหาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาสอดคล้องกันมากที่สุด คือ เรื่องการขาดบุคลากร นอกจากนั้นยังพบว่า ศูนย์ฯ ขนาดเล็กและขนาดกลางมีปัญหาเรื่องการขาดอุปกรณ์และขาดงบประมาณตามลำดับ สำหรับศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ มีปัญหา 2 เรื่อง ดังกล่าวน้อยมาก

3. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหามากที่สุด ได้แก่ เรื่องการไม่เพียงพอและความเก่าล้าสมัยของเครื่องมือ อุปกรณ์โสต นอกจากนั้นยังพบว่าขาดการพัฒนารูปแบบ กระบวนการประชาสัมพันธ์รูปแบบใหม่ ๆ ในศูนย์ฯ ขนาดใหญ่อีกด้วย

4. ปัญหาการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับงานกิจกรรม พบว่า ปัญหาร่วมของศูนย์ฯ ทุกขนาด คือ ขาดบุคลากรทำหน้าที่เฉพาะเรื่อง นอกจากนั้นยังพบว่าในศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ มีปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนของนโยบายในเรื่องการจัดกิจกรรมและยังไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 73 จังหวัด แบ่งเป็นศูนย์ฯ ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ จำนวน 36, 26 และ 11 ศูนย์ ตามลำดับ โดยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์ฯ จำนวน 2,688 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 2,761 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้มาโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 68 จังหวัด หรือจำนวนตัวอย่างขั้นต่ำ 338 คน และเนื่องจากเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดต่าง ๆ ขนาดเล็ก 33 ศูนย์ฯ ขนาดกลาง 25 ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ 10 ศูนย์ฯ ในการดำเนินการสุ่มตัวอย่างใช้ศูนย์ฯ เป็นหน่วยสุ่ม (sampling

unit) ซึ่งแต่ละศูนย์ฯ ที่สุ่มได้จะได้ผู้บริหาร 1 คน ผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ฝ่ายบริหารทั่วไป 1 คน และผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชนอีก 1 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการสุ่มบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ จากศูนย์ฯ ที่เป็นตัวอย่างอีกศูนย์ฯ ละ 5 คน โดยวิธีดังกล่าวจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 544 คน คือ

- (1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน
- (2) ผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ฝ่ายบริหารทั่วไป 68 คน
- (3) ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการศึกษาทางสื่อมวลชน 68 คน
- (4) บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ อีก 5 ฝ่าย จำนวน 340 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบบตรวจคำตอบ มีจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ และเป็นแบบสอบถามปลายเปิดอีก 4 ข้อ รวม 15 ข้อ

ทั้งนี้ ได้วิเคราะห์ค่าของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นตอนที่ 2 .96 ตอนที่ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่น .82 และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Item-test correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC⁺ เพื่อจัดกระทำกับข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

2. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ ANOVA และใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ทดสอบความแตกต่างรายคู่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาพของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สรุปได้ดังนี้

1.1 การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สภาพโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า งานกิจกรรมเป็นงานที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ มีเพียงงานโสตทัศนูปกรณ์เพียงงานเดียวที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.2 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสภาพของงานประชาสัมพันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานโสตทัศนูปกรณ์ และงานกิจกรรม มีสภาพของงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานรวบรวมข้อมูลที่มีสภาพงานไม่แตกต่างกัน

และเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างด้วยการเปรียบเทียบรายคู่พบว่าสภาพของงานประชาสัมพันธ์โดยรวมที่แตกต่างกันจะมีเฉพาะศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดกลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ เท่านั้น

และเมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า สภาพงานประชาสัมพันธ์ด้านผลิตและเผยแพร่ข่าวสารของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่แตกต่างกันจะมีเฉพาะศูนย์ขนาดเล็กกับขนาด

กลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดใหญ่

ส่วนงานด้านโสตทัศนูปกรณ์พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดกลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีสภาพแตกต่างกัน นอกนั้นขนาดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดคู่อื่นไม่แตกต่างกัน และงานด้านกิจกรรมจะพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ที่แตกต่างกัน นอกนั้นไม่พบว่าขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดคู่อื่น ๆ แตกต่างกัน

2. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด สรุปได้ดังนี้

2.1 ปัญหางานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมี 5 ประการ ตามลำดับ คือ วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่ด้านประชาสัมพันธ์ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์มีไม่เพียงพอ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาโดยรวมของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย เป็นปัญหาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบปัญหาความแตกต่าง

และเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายข้อพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดกลาง มีปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดคู่อื่น ๆ มีปัญหาที่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลางกับขนาดใหญ่เท่านั้นที่แตกต่างกัน ปัญหาสุดท้ายคือปัญหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย พบว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่าขนาดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดคู่อื่น จะมีปัญหาแตกต่างกัน

2.2 ปัญหางานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 4 งาน สรุปได้ดังนี้

2.2.1 งานรวบรวมข้อมูล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาทั่วไปไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ขาดระบบการเก็บข้อมูล ขาดการวางแผน และขาดบุคลากรที่มีความรู้หรือจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ

2.2.2 งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาสอดคล้องกันในเรื่องการขาดบุคลากรที่แตกต่างกันคือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กมีปัญหาเรื่องการขาดอุปกรณ์ แต่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลาง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่มีปัญหาดังกล่าวน้อยมาก

2.2.3 งานโสตทัศนูปกรณ์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหามากที่สุดในเรื่องการไม่เพียงพอและความเก่าล้าสมัยของเครื่องมือ อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

2.2.4 งานกิจกรรม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาสำคัญคือ ขาดบุคลากรทำหน้าที่เฉพาะเรื่องนอกจากนี้ยังพบว่า ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่ มีปัญหาเรื่องการจัดกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ทั่วถึง และ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายอีกด้วย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. สภาพของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

1.1 ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน จังหวัด เมื่อพิจารณาจากระดับการปฏิบัติจะพบว่า การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด สภาพโดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่ามีเพียง งานโสตทัศนูปกรณ์เพียงงานเดียวที่ผลการวิจัยระบุว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย นอกนั้นมีระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ งานกิจกรรม เป็นงานที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสารและงานรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ การที่ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในด้านงานกิจกรรมและงานเผยแพร่ข่าวสารอยู่ในระดับมาก กว่างานอื่น ๆ นั้น เนื่องจากการกิจของงานการศึกษา นอกโรงเรียนมีเป้าหมายหลักอยู่ที่ประชาชน จำนวนมาก ซึ่งเป็นผู้ติดต่อโอกาสและอยู่ห่างไกล การจัดการศึกษา นอกโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและชุมชนจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลักคือ ความเข้าใจและการยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการเข้า มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ (Wilcox and Ault. 1989 : 5) งานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด ด้านงานกิจกรรมและงานผลิตเอกสารและเผยแพร่ข่าวสาร จึงมีบทบาทสำคัญ คือ ผลการสำรวจ ของโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ (2519 : 199-205) พบว่า งานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการ

องค์การและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายนอก โดยใช้สื่อมวลชนประเภท หนังสือพิมพ์มากกว่าสื่ออื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยสงค์ พรหมวงศ์ (2518 : 1-2) พบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ใช้สิ่งพิมพ์และเอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์มากที่สุด เพราะเห็นว่า ให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากว่าสื่อประเภทอื่น

1.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบสภาพของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอก-

โรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกันพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสภาพของงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 การที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดแตกต่างกันนั้น สอดคล้องถึง จำนวนอำเภอ ขนาดพื้นที่ในการดำเนินงาน จำนวนบุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปริมาณกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการย่อมแตกต่างกัน ระดับของการปฏิบัติงานก็必将มีความแตกต่างกันไปตามสภาพของที่ตั้งศูนย์ฯ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจำนวนมากไม่สามารถดำเนินงานประชาสัมพันธ์ได้ทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่ โดยเฉพาะจังหวัดที่มีขนาดพื้นที่ กว้างใหญ่ สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้วและที่ผลิตขึ้นมีปริมาณไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม กับกลุ่มเป้าหมาย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 11-30) จึงทำให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกันมีสภาพของงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ได้ตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกประเภทนั่นเอง

แต่มีข้อสังเกต เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสภาพของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นรายด้านกลับพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน มีระดับของการปฏิบัติงานรวบรวมข้อมูลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดส่วนใหญ่ใช้การรวบรวมจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิมากกว่าแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด ซึ่งมีอยู่ในทุกแห่งเช่นเดียวกัน จึงทำให้สภาพของงานด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

2. ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

2.1 ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า การดำเนินงานที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มี 5 ประการตามลำดับตั้งแต่มากไปหาน้อยคือ วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่ด้านประชาสัมพันธ์ การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ และเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์มีไม่เพียงพอ ส่วนด้านอื่น ๆ อีก 5 ประการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการทำงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมากนัก

จากลักษณะปัญหาที่พบว่ามีอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ประการดังกล่าวนั้น อาจสรุปได้ว่า ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่สำคัญมี 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาด้านบุคลากร และปัญหาด้านงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของเกษม จันทรน้อย (2521:73) ชลัช จงสีบุพันธ์ (2519:22-23) นิธิชัย หิรัญเจริญ (2520 : 26-28) และชัยองค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2518 : 109-111) พบว่า ปัญหาด้านบุคลากรขาดความชำนาญและประสบการณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ และปัญหาด้านงบประมาณ เป็นปัญหาที่สำคัญลำดับต้น ๆ เฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านงบประมาณ โดยทั่วไปมักจะขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร แม้ผู้บริหารจะยอมรับว่าการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานก็ตาม ทำให้มีผลกระทบไปถึงด้านอัตราค่าจ้าง วัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอื่น ๆ ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาโดยรวมของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 แต่เมื่อพิจารณาปัญหารายข้อกลับพบว่า ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน ทั้ง 3 ประการคือ

ปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน เป็นปัญหาที่ศูนย์ฯ ขนาดเล็กแตกต่างกับศูนย์ฯ ขนาดกลาง และศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกแห่ง ใช้โครงสร้างการบริหารงานตามรูปแบบการจัดองค์กรอย่างเดียวกันหมด ไม่ว่าจะเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีจำนวนบุคลากร และขนาดพื้นที่แตกต่างกันอย่างไรก็ตาม จึงทำให้ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรน้อยไม่สามารถจัดบุคลากรให้ทำหน้าที่ได้ครบทุกตำแหน่ง จึงมีความจำเป็นต้องมอบหมายงานให้บุคลากรคนหนึ่งรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้เกิดความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

ปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่มีปัญหาการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติแตกต่างกับศูนย์ฯ ขนาดกลาง และศูนย์ฯ ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่มีขอบเขตพื้นที่บริการและจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่หลายแห่งมีอาณาเขตมากกว่าศูนย์ฯ ขนาดเล็ก 3-5 แห่งรวมกัน ดังนั้นหากการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แก่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกแห่งในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกัน หรือเท่า ๆ กัน ก็จะส่งผลให้ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ไม่สามารถดำเนินงานประชาสัมพันธ์ได้ทั่วถึง จึงถือเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ศูนย์ขนาดใหญ่มีปัญหาในด้านนี้แตกต่างไปจากศูนย์ฯ ขนาดกลางและศูนย์ฯ ขนาดเล็ก

ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มี อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็กกับขนาดกลางมีปัญหาเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความแตกต่างที่เกิดขึ้นในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่า

การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จากส่วนกลางให้สถานศึกษาซึ่งไม่มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลางส่วนใหญ่เป็นศูนย์ฯ ในโครงการเงินกู้ธนาคารโลก เมื่อครั้งประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ภายใต้โครงการพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 24 แห่ง จึงทำให้ศูนย์ฯ ที่อยู่ในโครงการมีวัสดุอุปกรณ์ค่อนข้างสมบูรณ์ และทันสมัยกว่า

2.2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหางานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

4 งาน พบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน จะมีเพียงบางประเด็นในแต่ละงานเท่านั้นที่พบความแตกต่าง คือ

2.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับงานรวบรวมข้อมูล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาในเรื่องการขาดระบบการเก็บข้อมูล ขาดการวางแผน และขาดบุคลากรที่มีความรู้ หรือจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน จากลักษณะปัญหาที่พบจะเห็นว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดผลกระทบต่องานรวบรวมข้อมูล คือ การขาดบุคลากรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ทำให้ขาดความรู้ ทักษะในการวางแผน และจัดระบบการเก็บข้อมูล รวมทั้งขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีภาระงานมาก แต่จำนวนบุคลากรมีน้อย ประกอบกับการพัฒนาบุคลากรในการประชาสัมพันธ์ยังกระทำได้น้อยมาก จึงทำให้ประสบกับปัญหาดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของอรุณ งามดี (2532 : 20) เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ว่าการจัดเก็บข้อมูล หน่วยราชการยังใช้ระบบเก่าไม่มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ นอกจากนั้น เกษม จันทรน้อย (2521 : 73) ชลัช จงสืบทินท์ (2519 : 22-23) พิชัย หิรัญเจริญ (2520 : 26-28) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2518 : 109-111) ได้สรุปไว้ว่า การที่บุคลากรไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมทางด้านการประชาสัมพันธ์มาก่อน ทำให้ไม่มีการวางแผนที่ชัดเจน ตลอดจนขาดหลักการและนวัตกรรมที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับงานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

เรียนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาสอดคล้องกันในเรื่องการขาดบุคลากร ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับข้อ 2.2.1 นอกจากนั้นยังพบว่ามีปัญหาเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดเล็ก แต่มีปัญหาในเรื่องเดียวกันนี้พอสมควร ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 2.1 ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์

2.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับงานโสตทัศนูปกรณ์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาสอดคล้องกัน และที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ความไม่เพียงพอและความเก่าล้าสมัยของเครื่องมืออุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งถือเป็นปัญหาพื้นฐานของหน่วยงานราชการโดยทั่วไป เฉพาะอย่างยิ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีกิจกรรม และกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากที่ต้องใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และให้การศึกษาอบรมแก่กลุ่มเป้าหมายทั่วทั้งจังหวัด มีการจัดหน่วยโสตฯ เคลื่อนที่ไปในชุมชนต่าง ๆ บางจังหวัดมีเขตพื้นที่กว้างขวาง และระยะทางไกลย่อมมีผลทำให้เครื่องมือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการกระจายบริการให้ทั่วถึง ประกอบกับครุภัณฑ์โสตฯ กรมการศึกษานอกโรงเรียนจะจัดสรรให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในครั้งแรกที่จัดตั้งหน่วยงาน ต่อจากนั้นจะจัดสรรงบประมาณในลักษณะการซ่อมบำรุงเท่านั้น

2.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับงานกิจกรรม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาด

เล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาลักษณะเดียวกันคือขาดบุคลากรทำหน้าที่เฉพาะเรื่อง นอกจากนั้นยังพบว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขนาดใหญ่ มีปัญหาเรื่องการไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย เนื่องจากจังหวัดขนาดใหญ่มีเขตพื้นที่กว้างขวางและมีจำนวนอำเภอตั้งแต่ 15 อำเภอขึ้นไป แต่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีทรัพยากรจำกัด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่สำคัญของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณดำเนินการ ฉะนั้นกรมการศึกษานอกโรงเรียนควรพิจารณาแก้ไขดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรได้มีการจัดการฝึกอบรมบุคลากรที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ ทั้งก่อนเข้ารับหน้าที่และระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์และเข้าใจการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนทุกโครงการ

1.2 ควรจัดทำคู่มือ หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนให้ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ใช้เป็นคู่มือดำเนินงาน

1.3 ให้มีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นประจำทุกปี เพื่อพิจารณาจัดงบประมาณสนับสนุนหรือมีแนวปฏิบัติให้ศูนย์ฯ สามารถใช้เงินบำรุงการศึกษาจัดซื้อหรือซ่อมบำรุงได้อย่างเต็มที่

1.4 การจัดสรรงบประมาณโดยภาพรวมให้ศูนย์ฯ ควรได้คำนึงถึงขนาดของศูนย์ฯ ด้วย โดยศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ควรได้รับการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่มากกว่าศูนย์ฯ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อการดำเนินงานได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

1.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการจ้างผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งอาจจะประหยัดงบประมาณได้มากกว่าการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โดยบุคลากรของศูนย์ฯ เอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

- 2.1 ควรได้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่มีสถานที่ตั้งแตกต่างกันเช่น บริเวณชายแดน เป็นต้น
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน เช่น ผู้ใช้แรงงาน ผู้สูงอายุ เยาวชน คนกลุ่มน้อย เป็นต้น
- 2.3 ควรมีการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งระบบ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายและวิธีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. รายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2532. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2533.
- _____. รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. 2531.
- _____. รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2531. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- _____. บทบาทและโครงสร้างการบริหารงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2532.
- _____. เอกสารประกอบการประชุมผู้บริหาร ประจำปี 2533 วันที่ 14-18 ตุลาคม 2533 ณ โรงแรมลพบุรีอินทร์ จังหวัดลพบุรี. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่. 2533. อัดสำเนา.
- _____. รายงานการประเมินผลการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนระยะที่ 6 (2530-2532). กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย, 2533. อัดสำเนา.
- กรมประชาสัมพันธ์, โรงเรียนการประชาสัมพันธ์. รายงานผลการสำรวจสถานการณ์งานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการ องค์การและรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2519. กรุงเทพฯ : พิมพ์, 2519.
- เกษม จันทรน้อย. "งานประชาสัมพันธ์สถาบันการศึกษา," ใน สรุปผลการสัมมนาเทคนิคประชาสัมพันธ์ของคุรุสภา 5-14 มิถุนายน 2521. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2521.
- ชม ภูมิภาค. หลักการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.
- ชลัช จงลีพันธ์. รายงานทางวิชาการเรื่อง งานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ท., 2519. อัดสำเนา.

ชัยสงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. สถานการณ์การดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ในกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพฯ : สารมวลชน, 2518.

นพพงษ์ บุณจิตราคุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพ, 2529.

ปรมะ สตะเวทิน. สถานการณ์ของบุคลากรและหน่วยงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ประจวบ อินออด. เขาประชาสัมพันธ์กันอย่างไร. กรุงเทพฯ : มัณฑนาสถาปัตย์, 2532.

ประชาสัมพันธ์, กรม. การประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาแบบผสมผสาน (เอกสารการสัมมนา).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร. การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, 2531.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจริญผล,

2531.

พิชัย หิริญเจริญ. "งานประชาสัมพันธ์จังหวัดในภาคใต้," นิเทศสาร. 6:24-28: สิงหาคม

2520.

ภิญโญ สาร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.

วิจิตร อาวะกุล. การประชาสัมพันธ์หลักและวิธีการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วิทย์ ศิวะศรีตานนท์. "การประชาสัมพันธ์ของรัฐในปัจจุบัน," รายงานการสัมมนาทางวิชาการ

ประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ครั้งที่ 1 เรื่อง บทบาทการประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาประเทศ ณ

หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ 18-20 สิงหาคม 2514. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,

2514.

วิรัช ลภีรัตนกุล. การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สอาด พรหมน้อย. การจัดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์

ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

สุจิตรา สุนทรทรัพย์. การใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อการเผยแพร่ความรู้ในการวางแผนครอบครัวในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
อัดสำเนา.

สุชาวดี สุกโตะ. การจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

เสนีย์ แดงวัง. การประชาสัมพันธ์แนวความคิดและหลักวิถีการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

เสริมวิทย์ สุกเมธี. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามมิตร, 2520.

อนงค์วรรณ อึ้งอิน. การศึกษาสถานการณ์ ความต้องการ และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

อนันตชนา อังกนันท์ และเกื้อกุล คุปรัตน์. สื่อมวลชนและการประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

อัปษรศรี พลอดเปลือว. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2533.

อรุณ งามดี. "การประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาแบบผสมผสาน," เอกสารประกอบการสัมมนาของกองงานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตและเผยแพร่เอกสารกองวิชาการ กรมประชาสัมพันธ์, 2532.

อารีย์ สังขพันธ์. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์, 2527.

Bernays, Edward L. Public Relation. Norman : University of Oklahoma Press, 1952.

Davis, Keith. Human Behavior at Work Organizational Behavior 5th ed.

New Delhi : Tata Megraw-Hill Publishing Company, 1979.

Deriman, James. Public Relations in Business Management. London :

University of London Press Ltd., 1964.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for

Research Activities," Journal of Education and Psychological Measurement. 13(3):608; Autum, 1970.

Kogan, Irving S. Public Relations. New York : Alexander Hamilton

Institute Inc., 1977.

Lewley Philip. Public Relation A and book. 3rd ed. New Jersey :

Prentice-Hall, 1967.

National Education Association, Research Division. "The School Public

Relations Administrator," NEA Research Bulletin. 46(1) 29-31;
March, 1968.

Newsom, Doug, and Alan Scott. This is PR : The Realities of Public

Relations, Belmont, Calif. : Wadsworth Publishing, 1976.

_____. This is PR : The Realities of Public Relations 4th ed.

Belmont, Calif. : Wadsworth Publishing, 1989.

Wilcox, Pennis L. and APhillip H Ault. Public Relations : Strategies

and Tactics 2nd ed. New York : Harper & Row Publisher Inc., 1989.

ภาคผนวก

ตารางความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

Correlation : Total V จำนวน 30 คน

ระหว่างข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ

V1 .4495	V10 .5051	V19 .6211
p = .006	p = .002	p = .000
V2 .5898	V11 .4695	V20 .5064
p = .000	p = .004	p = .002
V3 .3077	V12 .4660	V21 .7375
p = .049	p = .005	p = .000
V4 .5040	V13 .5873	V22 .4809
p = .002	p = .000	p = .004
V5 .5829	V14 .4009	V23 .6391
p = .000	p = .014	p = .000
V6 .3930	V15 .5096	V24 .6987
p = .016	p = .002	p = .000
V7 .3510	V16 .7207	V25 .3775
p = .029	p = .000	p = .020
V8 .5757	V17 .5984	V26 .5740
p = .000	p = .000	p = .000
V9 .6092	V18 .7181	V27 .4228
p = .000	p = .000	p = .016

V28 .3536	V37 .6015	E7 .6660
p = .028	p = .000	p = .000
V29 .5065	V38 .3991	E8 .4225
p = .002	p = .014	p = .006
V30 .5320	V40 .6792	E9 .3706
p = .001	p = .000	p = .022
V31 .6024	E1 .3657	
p = .000	p = .023	
V32 .5358	E2 .7251	
p = .001	p = .000	
V33 .7230	E3 .7044	
p = .000	p = .000	
V34 .5921	E4 .5622	
p = .000	p = .001	
V35 .5417	E5 .7250	
p = .001	p = .000	
V36 .5543	E6 .5638	
p = .001	p = .001	

ตารางความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

Correlations : ระหว่างข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวมของฝ่ายประสัมพันธ์แต่ละด้าน

จำนวน 30 คน

V1	.4913	V10	.7955	V19	.6592
	p = .003		p = .000		p = .000
V2	.4564	V11	.5927	V20	.7026
	p = .006		p = .000		p = .000
V3	.4236	V12	.5493	V21	.7721
	p = .010		p = .001		p = .000
V4	.5183	V13	.6459	V22	.7341
	p = .002		p = .000		p = .000
V5	.5643	V14	.6117	V23	.8594
	p = .001		p = .000		p = .000
V6	.5401	V15	.5319	V24	.8173
	p = .001		p = .001		p = .000
V7	.6866	V16	.5134	V25	.5884
	p = .000		p = .002		p = .000
V8	.7835	V17	.6619	V26	.5065
	p = .000		p = .000		p = .002
V9	.5625	V18	.7352	V27	.4065
	p = .001		p = .000		p = .013

V28	.3349	V37	.5651
	p = .035		p = .001
V29	.6989	V38	.4671
	p = .000		p = .0005
V30	.5539	V40	.6361
	p = .001		p = .000
V31	.5237		
	p = .001		
V32	.6913		
	p = .000		
V33	.6274		
	p = .000		
V34	.6628		
	p = .000		
V35	.6376		
	p = .000		
V36	.5040		
	p = .002		

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประชาสัมพันธ์ที่เป็นผู้ตรวจแบบสอบถาม

1. ดร.สุวัฐ ศิลปอนันต์ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. นายพิสิทธิ์ ศิวาสพราหมณ์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. ดร.ทองอยู่ แก้วไทรฮะ ผู้อำนวยการกองแผนงาน
กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ที่ ศธ 1106/786

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ

กรุงเทพมหานคร 10300

3 กุมภาพันธ์ 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับปริญญานิพนธ์ จำนวน 8 ชุด

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ขอความ
อนุเคราะห์มายังกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการ
ศึกษาค้นคว้าทำปริญญานิพนธ์ของนายสมบัติ เลิศสุริยะกุล เรื่อง "การศึกษาสภาพและปัญหาการ
ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด" เป็นปริญญานิพนธ์ สาขาบริหารการศึกษา
ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุน เนื่องจากเห็นว่าจะเป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดย
ส่วนรวมได้

/กรมการศึกษานอกโรงเรียน...

กรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านและบุคลากรของ
ศูนย์ฯ จากทุกฝ่าย รวม 8 ท่าน ตอบแบบสอบถามปฐมนิพนธ์ดังกล่าว และส่งคืนผู้วิจัยโดยตรง
ภายในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2536 เพื่อจะได้ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามสรุปผลงานวิจัยต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ทองอยู่ แก้วไทรชะ

(นายทองอยู่ แก้วไทรชะ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร

โทร. 4120048

ตอนที่ 1

สภาพทั่วไปและสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ท่านต้องการตอบซึ่งตรงกับความเป็นจริงของท่านในปัจจุบัน

1. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันของท่าน
 - () ผู้บริหาร
 - () หัวหน้าฝ่ายการศึกษามวลชน
 - () หัวหน้างานประชาสัมพันธ์
 - () บุคลากรในฝ่าย.....

2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ท่านปฏิบัติงานอยู่นี้ ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีจำนวนอำเภอเท่าใด
 - () 3 - 8 อำเภอ
 - () 9 - 10 อำเภอ
 - () 15 อำเภอขึ้นไป

ตอนที่ 2

เกี่ยวกับสภาพของงานประชาสัมพันธ์

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่า ทัศนัยฯ ของท่าน มีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปนี้นาน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติตามความเป็นจริงเพียงช่องเดียว

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
1. สำรวจและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชน เพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนและดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....					
2. จัดเก็บข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์อย่างมีระบบ.....					
3. ทำการสำรวจข้อมูล และความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย และบุคลากร เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการจัดประชาสัมพันธ์.....					
4. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนไว้เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจทั่วไป.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
5. กำหนดแผนงานในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไว้ชัดเจน.....					
6. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมายและแผนปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ได้ให้บุคลากรที่รับผิดชอบทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึง.....					
7. มีโอกาสเข้าร่วมในการกำหนดแผนงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ					
8. ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ตามที่กำหนดไว้ได้.....					
9. ประเมินผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ฯ.....					
10. ผลิตเอกสารเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดยศูนย์ฯ เป็นผู้ผลิตเอง.....					
11. ร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ในการผลิตเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์.....					
12. ผลิตเอกสารอย่างมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงานชัดเจน.....					
13. ผลิตเอกสารประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการเผยแพร่.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
14. ผลิตเอกสารประชาสัมพันธ์ให้มีความเหมาะสม กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละประเภท.....					
15. ดำเนินการจัดส่งเอกสารและการเผยแพร่ข่าว สารข้อมูลได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมกลุ่ม เป้าหมาย.....					
16. มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลสู่ประชาชนเป้าหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยผ่านสื่อประเภทต่างๆ ต่อไปนี้เพียงใด					
16.1 แผ่นพับ.....					
16.2 โปสเตอร์.....					
16.3 แผ่นปลิว.....					
16.4 จดหมายข่าว.....					
16.5 จุลสาร.....					
16.6 วารสาร.....					
16.7 เอกสารเฉพาะกิจ.....					
16.8 สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี.....					
16.9 หนังสือพิมพ์.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
16.10 บทวิทยุ.....					
16.11 บทโทรทัศน์.....					
16.12 บุคลากรของศูนย์ฯ					
16.13 ผู้นำชุมชน.....					
16.14 การจัดแถลงข่าวแก่สื่อมวลชน หรือเชิญ สื่อมวลชนมาชมกิจกรรมของศูนย์ฯ					
16.15 อื่น ๆ ระบุ.....					
17. มีการรายงานและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจชักชวนให้เข้าร่วม โครงการก่อนการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษา นอกโรงเรียน.....					
18. มีการรายงานข่าวสารข้อมูลความเคลื่อนไหว ในระหว่างการทำงานให้ประชาชนและ หน่วยงานต่าง ๆ ทราบ.....					
19. มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลหรือสรุปผลหลังจาก การดำเนินงานเสร็จสิ้นลงเพื่อให้ประชาชนและ					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
หน่วยงานต่าง ๆ ทราบ.....					
20. ใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่					
ประชาสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด.....					
20.1 ภาพยนตร์.....					
20.2 สไลด์.....					
20.3 फिल्मสตริป.....					
20.4 แผ่นโปรงใส.....					
20.5 ภาพถ่าย.....					
20.6 เทปบันทึกเสียง.....					
20.7 เทปบันทึกภาพ (วีดีโอ).....					
20.8 วิทยุกระจายเสียง.....					
20.9 โทรทัศน์.....					
21. มีการผลิตสื่อโสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ ด้วย					
ตัวเอง มากน้อยเพียงใด.....					
21.1 ภาพยนตร์.....					
21.2 สไลด์.....					
21.3 फिल्मสตริป.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
21.4 แผ่นโปร่งใส.....					
21.5 ภาพถ่าย.....					
21.6 เทปบันทึกเสียง.....					
21.7 เทปบันทึกภาพ.....					
21.8 รายการวิทยุ.....					
21.9 รายการโทรทัศน์.....					
22.อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ของ ศูนย์ฯ ได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงให้มีความ เหมาะสมและมีคุณภาพในการใช้งานอยู่เสมอ....					
22.1 เครื่องฉายภาพยนตร์.....					
22.2 จอภาพยนตร์.....					
22.3 เครื่องฉายสไลด์.....					
22.4 เครื่องฉายฟิล์มสตริป.....					
22.5 เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ.....					
22.6 กล้องถ่ายภาพ.....					
22.7 เครื่องบันทึกเสียง.....					
22.8 กล้องถ่ายวิดีโอ.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
22.9 เครื่องรับวิทยุ.....					
22.10 เครื่องรับโทรทัศน์.....					
22.11 เครื่องขยายเสียง.....					
22.12 ไมโครโฟน.....					
23. วางแผนงานเพื่อจัดหาและผลิตสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ล่วงหน้า.....					
24. จัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ อย่างเหมาะสม.....					
25. ให้บริการอุปกรณ์และสื่อโสตทัศนูปกรณ์แก่บุคลากร ของศูนย์ฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชน และ นักศึกษาอย่างเหมาะสมและมีระบบ.....					
26. ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือกิจการของศูนย์ฯ จากคณะกรรมการนักศึกษาหรือชมรมศิษย์เก่า....					
27. จัดแข่งขันกีฬาระหว่างหน่วยงานหรือนักศึกษา....					
28. จัดให้มีการปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศนักศึกษา....					
29. จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องหรือนักศึกษาในโอกาสอันควร.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
30. จัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตรผู้จบการศึกษา....					
31. จัดกิจกรรมทางด้านศาสนาหรือกิจกรรมพิเศษ เนื่องในโอกาสวันสำคัญของชาติ.....					
32. จัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและแสดง ผลงานของศูนย์ฯ หรือผลผลิตของนักศึกษาประเภท ต่าง ๆ					
33. เข้าร่วมการจัดงานประจำปีของท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่ ภารกิจของศูนย์ฯ					
34. จัดหน่วยงานประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่เพื่อออก ปฏิบัติงานในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ.....					
35. จัดประชุมชี้แจงหรือฟังความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติ งานและผู้เกี่ยวข้อง.....					
36. จัดประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ก่อนการปฏิบัติงาน.....					
37. จัดอบรมหรือให้คำแนะนำแก่บุคลากรเกี่ยวกับ เทคนิคการสื่อสารสัมพันธ์.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
38. จัดอาสาสมัครเพื่อเป็นเครือข่ายการประสานงานและการประชาสัมพันธ์งาน.....					
39. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น ๆ ระบุ.....					
.....					
40. โดยสรุปศูนย์ฯ ของท่านดำเนินงานโดยให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการประชาสัมพันธ์เพียงใด....					

ตอนที่ 3

เกี่ยวกับปัญหาของงานประชาสัมพันธ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ท่านต้องการตอบและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในตอนท้ายของแบบสอบถาม

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับของความเป็นปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
1. ศูนย์ฯ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทำหน้าที่ในด้านการประชาสัมพันธ์.....					
2. โครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์ฯ ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน.....					
3. บุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ไม่ให้ความร่วมมือในการ ดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....					
4. บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมี ไม่เพียงพอ.....					
5. การจัดสรรงบประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ.....					

กิจกรรม/ภาระงาน	ระดับของความเป็นปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
6. ขาดการวางแผนการใช้จ้างงบประมาณด้านการ ประชาสัมพันธ์.....					
7. การจัดระบบงานประชาสัมพันธ์ในศูนย์ฯ ไม่ เหมาะสม.....					
8. เกิดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานที่ต้องประสาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบ่อยครั้ง.....					
9. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ มีไม่เพียงพอ.....					
10. วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพที่ ไม่สมบูรณ์และล้าสมัย.....					
11. ปัญหาอื่น ๆ ระบุ.....					
.....					
.....					
.....					
.....					

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม

12. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล.....

.....

.....

.....

13. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร.....

.....

.....

.....

14. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานโสตทัศนูปกรณ์.....

.....

.....

.....

15. ปัญหางานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรม.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายกุลธร เลิศสุริยะกุล
เกิด	วันที่ 25 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2497
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 194 หมู่ 14 บางระมาด ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ระดับ 7 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2513	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ.2518	ป.กศ.สูง (วิชาเอกสังคมศึกษา) วิทยาลัยครูนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ.2520	ศศ.บ. (การศึกษาผู้ใหญ่ - บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2538	กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร